

HÁJENKA KNÍŽECÍ PLÁNĚ

poklad ukrytý nad oblaky

VÍTEJTE NA SAMOTĚ U LESA

Vítejte na kouzelném místě s názvem Knížecí Pláně. V srdci Národního parku Šumava. Na místě, kde hlasitý šum ulic utichá, ptáci po ránu zpívají a problémy z hlavy rychle mizí.

Probudte se s magickým východem slunce, pohlédněte oknem a uvidíte scenérii snů. Výhled na Luzný a do vnitřní Šumavy. V Hájence Knížecí Pláně se můžete cítit v bezpečí a odklonit se, i když jen na chvíli, ode všech okolních problémů světa.

Na každém pokoji je k dispozici sprcha, WC, TV, WiFi, samozřejmě je ložní prádlo a ručníky. Ke komfortu patří možnost bezpečného uložení lyží a kol.

Penzion nemá svojí vlastní pevnou recepci, telefonní hovory jsou brány od 08:00 do 10:00. Děkujeme za pochopení.

DŮLEŽITÉ INFORMACE

+420 774 978 767

info@knizeciplane.cz

snídaně: 7:00-10:00
večeře: 17:00-20:00

čas příjezdu: od 17:00
čas odjezdu: do 10:00

Wi-Fi 1
Wi-Fi 2
Wi-Fi 3 } Knizky15

otevírací doba restaurace: 10:00 - 20:00
po uzavření restaurace je pro ubytované k dispozici salonek

PRAVIDLA

- Zákaz kouření na pokojích.
- Ubytování jsou povinni dodržet noční klid, který začíná v 22:00 a končí v 6:00.
- Naši ubytovaní hosté musí parkovat na Borové Ladě u Apartmánu U Krále Šumavy, jelikož je zde zákaz vjezdu. Z Borové Lady je zajištěn odvoz na Knížecí Pláně.

KNÍŽECÍ

Nutnost zpracování dříví v pohraničních lesích vedla k tomu, že v roce 1799 dal kníže Schwarzenberg souhlas k tomu, aby si 48 dřevařských rodin postavilo své domky v místě, které mělo tehdy název Schöne Ebene - Pěkná vyhlídka. V letech 1800 - 1801 byla postavena nová vesnice. Nová osada dostala jméno Fürstenhut, které se až později, v roce 1877 objevilo v české podobě Knížecí Pláně.

Stará lidová pověst uvádí vznik místního názvu poněkud jinak. Vypráví se v ní, že v době zakládání obce toto místo navštívil sám kníže Schwarzenberg, kterému však silný vítr odnesl jeho klobouk, jenž zůstal viset na jedné vysoké jedli. Jeden z místních dřevorubců rychle vylezl na strom, z něhož klobouk sejmul a předal jej knížeti se slovy: "Zde je Váš klobouk!"

Kníže mu za jeho výkon poděkoval a prohlásil, aby na památku této události byla nová obec pojmenována Knížecí klobouk - německy Fürstenhut. Nejstarší písemná zpráva o počtu domů a obyvatel se zachovala z roku 1840, kdy zde stálo již 59 domů, v nichž bydlelo celkem 521 osob. Tehdy zde stála myslivna, lesní hájovna, mlýn, pila, škola obecní úřad, čtyři hostince a bylo zde stanoviště hraniční stráže. V roce 1861 byl položen základní kámen nového kamenného kostel, který byl slavnostně vysvěcen 27.ledna 1864 za účasti široké veřejnosti. V roce 1865 byla v Knížecích Pláních zřízena samostatná fara, tehdy zde v 60 domech žilo 725 osob. V pozdějších letech docházelo ke vzrůstu počtu domů, avšak počet obyvatel měl klesající tendenci.

PLÁNĚ

Po správní stránce byla v roce 1850 obec připojena pod správu obce Kunžvart (nyní Strážný) a teprve v roce 1902 zde byl zřízen samostatný obecní úřad. Poštovní úřad byl otevřen v roce 1913. V roce 1930 žilo v obci celkem 458 osob. Převážná část obyvatelstva byla německé národnosti, pouze 8 osob bylo národnosti české. Po ukončení druhé světové války značná část místního obyvatelstva v poválečné době uprchla do Německa a tak řádným odsunem odešlo pouze 58 osob.

Ještě v roce 1957 zde bydlelo 53 osob, avšak vznik zakázaného příhraničního pásma způsobil definitivní zánik obce. Kostel byl odstřelen roku 1956. Do současnosti se nedochoval žádný z dřívějších domů obce Knížecí pláně. Na místě, kde nyní stojí Knížecí Pláně - Hájovna, stála kdysi hájovna, kterou můžete vidět na této fotografii z roku 1902.

V současné době zbyl z obce jen hřbitov, který byl v roce 1992 ze zbytků náhrobních kamenů bývalými místními německými obyvateli obnoven a oplocen. Na místě kostela byl vztyčen 13 m vysoký dřevěný kříž, který byl po vichřici v lednu 2007 nahrazen menším křížem. Kromě nepatrných pozůstatků zlikvidovaných domů je v terénu dobře patrný především systém polí, ohraničených mezními pásy z mohutných balvanů.

červen 1990

červenec 1996

březen 1994

červenec 1998

KNÍŽECÍ PLÁNĚ

Kufnerova pila

(foto: www.mapy.cz)

Pila byla postavena kolem roku 1865. Zpracovávalo se zde kvalitní rezonanční dřevo pro výrobu hudebních nástrojů. Z kmenů se zpracovávalo naprosto vše. Z toho co nešlo použít, jako rezonanční dřevo se vyráběly šindele a krabíčky na kolomaz. Ze tří objektů pily zůstaly do dnešních dnů jen základy. (www.zanikleobce.cz)

Tremlova pila

(foto: Facebook)

Tremlova pila se kdysi nacházela asi 500 m na jih od bývalého kostela na Knížecích Pláních, těsně u hranic s Německem.

V MINULOSTI

Reichartova pila

Bučina - nejvýše položená obec v Čechách, položena na Zlaté stezce, dřevařská obec na zpracování dřeva se v okolí Bučiny soustředilo několik pil: Kufnerova pila na Bučině, Seewaldova pila v osadě Na Mlýnské Mýtině a v Chaloupkách Reichartova pila. (www.geocaching.com)

Reichartova pila patřila rodině Reichartových a vyráběla prkna a dřevěné bedny. Pan Johann Baier coby vnuk pana Reicharta vzpomíná. „Z pily vedla důležitá cesta na Knížecí Pláně, umožňující převážet výrobky na nádraží do Lipky. Výrobky poté putovaly dále vlakem do Prahy a Vídně. Jedno z největších dobrodružství pro nás chlapce bylo na jaře plavení kmenů po Čertově potoce. Transport začínal u Seewaldovy pily v blízkosti Bučiny. Cesta pro dopravu klád byla upravena k potoku a ten byl udržován pro plavbu. Z míst, kde bylo koryto potoka zúžené, se ozýval hluk jako když přichází bouře. My hoši jsme tam utíkali a pozorovali velkolepé divadlo. Obrovské kmeny se hromadily, stavěly se do výše a vyskakovaly ven z koryta. Muži s tyčemi je vraceli zpět do potoka. Některé kmeny však zůstaly na břehu. Majitelé pozemků se pak radovali, že získali zadarmo dřevo. Kmeny putovaly do Ohebachu a dál po Ilzu do Pasova, kde byly svázaný do vorů a dopraveny do Vídně.“ (www.zdeneksmida.cz)

Seewaldova pila

(foto: Facebook - Toulky Šumavou)

Kostel sv. Jana Křtitele

(foto: Facebook)

Na Knížecích Pláních byl postaven na místě staršího dřevěného kostela z roku 1824, který byl do roku 1856 farní a shořel dne 17. června 1912 kamenný kostel. Jednoduchý, obdélný, od' o rozměrech 22,2 m x 10,8 m, pětibocí zakončený presbytář 8,25 m (šířka) x 6,8 m (hloubka). Výška kostela bez věže cca 12 m, sedlová střecha. Znovu vysvěcen dne 9. května 1915. Poslední bohoslužba se v něm konala roku 1950. Německé obyvatelstvo bylo odsunuto, obec uvízla v hraničním pásmu a kostel byl odstřelen 20. srpna 1956. Dnes je z kostela jen hromada sutin a na ní velký kříž s upomínajícím kamenem.

KNÍŽECÍ PLÁNĚ

Dům Hanse Bayera

(zdroj: www.mistapametinaroda.cz)

Paní Květa Pěničková vzpomíná na vyprávění svého životního partnera Hanse Bayera, co jako sudetský Němec zažil krátce po válce, kdy na Šumavu dorazily nechvalně proslulé Revoluční gardy. „Přišli tehdy i na Bučinu, kde terorizovali obyvatele. Svolali všechny muže od čtrnácti let do hotelu Fastner a začaly výslechy. Hans a jeho otec přišli podle abecedy na řadu první. Nejdříve šel otec. Nevěděli, co se děje, otec se dlouho nevracel. Potom vzali Hanse. Šel uličkou mezi gardisty a dostal od každého z nich pár facek. Potom přišel ke stolu, kde seděl člověk mluvící plyně česky. Ten mu ukázal těžítko, na kterém byl hákový kříž. Zeptal se, co to je. Hans samozřejmě odpověděl, že hakenkreuz. Dostal ránu. Ukázal mu Hitlera a vše se opakovalo. Potom ho položili a řezali tak, až mu utloukli ledvinu. Nakonec ho shodili ze schodů do sklepa jako kus hadru. A dopadl přímo na tatů.“

Mlýn Josefa Hasselbergera

Dům Franze Strunce

(zdroj: www.sumava.eu - Lenka Klímová)

Z rodinných klanů Kufnerů, Hasselbergerů, Kubitscheků, Pawlitschků, Plechingerů, Zanellů, Fastnerů, Seewaldů tu nezůstaly na hřbitově na Knížecích Pláních ani krucifixy a náhrobní kameny. Nebyla tedy ušetřena ani místa posledního odpočinku dřičů a zvelebovačů této části Šumavy. Hřbitov byl zdevastován a jeho zbytky utajeny v metrových kopřivách. Ze všech stavení zůstala stát jen ruina Pešlova hotelu a vedle stojící menší budova. V letech 1990 až 1992 začalo pod vedením Hanse Baiera a Franze Strunce dvanáct místních rodáků doslova z ničeho vyhrabávat místa posledního odpočinku Bučináků – ani Čechů, ani Němců ale „Šumaváků“, Böhme“, jak si místní říkali. O několik let později byla opravena kaplička Svatého Michala.

Dvojdolí

(zdroj: www.sumava.cz)

Zaniklá samota, kterou pohltilo hraniční pásmo a v letech 1950-1960 byla zcela zničena. Německý název: Bei den 2 Häusern.

V MINULOSTI

Tajemná podzemní továrna na Františkově

(zdroj: Tajemství Františkova a Pramenů Vltavy - Antonín Kunc, Témata Česká rozhlas)

V původní sklárně a papírně se podle všeho za války vyráběly kokpity Messerschmittů. Ve Františkově vyráběli nacisté během druhé světové války části leteckých stíhaček. Po utajené podzemní továrně dodnes pátrají místní nadšenci. (www.temata.rozhlas.cz)

„Na Františkově byla letecká továrna, kde se prováděly montáže kabin Messerschmittů. V prostoru Františkova, Stolové hory a Bučiny byla v podzemí další továrna na letadla.“ Dále se jednalo o výpověď bývalého vedoucího pracovníka nadzemní továrny na Františkově, který hovořil „o pokusu vybudovat blízko Františkova podzemní továrnu“. Do třetice všeho dobrého to byla informace od bývalého pyrotechnika KS MV České Budějovice: „Podařilo se jim proniknout do podzemní továrny a celou ji prozkoumat. Byly tam pouze stroje, žádné cennosti ani archivy. Ministr vnitra zakázal podzemí otevřít.“ Která složka prováděla rekognoskaci podzemí neprozradil. (Antonín Kunc)

Odpověď na otázku, zda tady podzemní továrna byla, nebo nebyla, bychom měli najít v místní kronice. Válečná i těsně poválečná kronika prošla rukama bývalé kronikářky Jaroslavy Vávrové z Kvildy. Ani z kronik se toho ale příliš nedozvíme. „Františkov byl tabu,“ říká kronikářka. Nepomůže ani kronika, která je v trezoru na obecním úřadě Kvildy. „Ona je celá psaná německy, začal ji psát farář Rudi. Poslední zápisy jsou z roku 1937, a potom je téměř sto listů vytrháno. Nevím, či to byl zájem zlikvidovat záznamy z těch válečných let.“

Václav Vostradovský dodává, že když se při výstavbě muzea snažili na Kvildě oficiálně zjistit informace o Františkově v době války, tak jim bylo sděleno, že tyto jsou doted' přísně utajeny. (www.temata.rozhlas.cz)

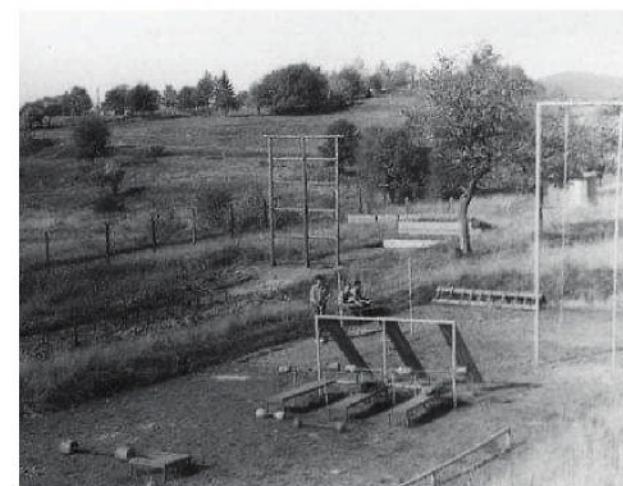
KNÍŽECÍ PLÁNĚ

DO ROKU 1945

V MINULOSTI

PO ROCE 1945

FAUNA

TIP NA
VÝLET

jelen evropský (www.npsumava.cz)

rys ostrovid (www.npsumava.cz)

vydra říční (www.biolib.cz)

NÁVŠTĚVNICKÉ CENTRUM KVILDA

V Návrstěvníckém centru na Kvildě můžete spatřit tyto dva druhy na vlastní oči! Rysí výběh o rozloze 0,5 ha umožňuje vidět malou rysí rodinku. Jeleny můžete sledovat z pozorovací věže, ale také jej můžete celý projít s průvodcem. U stezky mezi vyhlídkovými věžemi jsou únikové ohrádky, kam je možné se schovat, pokud by některé ze zvířat šlo nebezpečně blízko k návštěvníkovi. **Vstup je zdarma.**

Vydra říční je v celé Evropě chráněna a v České republice zařazena mezi silně ohrožené druhy. V roce 1970 z Bavorska téměř úplně vymizela, ale dnes, díky stoupající kvalitě vody a ochraně kvalitě vody a ochraně životního prostředí, se vydra opět vyskytuje v mnoha řekách a ochraně životního prostředí, se vydra opět vyskytuje v mnoha řekách na bavorsko-českém pomezí. Vydra je vždy lovena pro svou hustou a jemnou kožušinu.

tetřev hlušec (www.sumava.cz)

Největší rozmach měli tyto impozantní ptáci na přelomu 19. a 20. století. V této době žilo na Šumavě historicky nejvíce lidí a s tím začaly i odstřely tetřevů. V letech 1880 - 1910 jich bylo zastřeleno více než 2700. Poslední byl zastřelen roku 1978. Od té doby jeho populace stoupá a nyní 90 % tetřeví populace v České republice žije právě na Šumavě.

tetřívka obecná (www.chovzvirat.cz)

Populace tetřívky obecné je na území Šumavy doslova na hranici přežití. V národním parku žije zhruba 50 kohoutků tetřívky a dalších 30 jedinců se vyskytuje ve vojenském prostoru Boletice. Vyplývá to z monitoringu, který byl zakončen v roce 2019. V roce 1977 bylo na celé Šumavě sečteno zhruba 1200 jedinců.

kos horský (www.chovzvirat.cz)

Drozdovitý pták vzhledem podobný kosu černému. Samci a samice se liší nápadnou bílou skvrnou tvaru půlměsíce na hrudi, šupinovitým vzorem opeření těla a světlými lemy letků. Jejich žlutý zobák má černou špičku.

NA ŠUMAVĚ

TIP NA
VÝLET

jeřábek lesní (www.ceskyrozhlas.cz)

Ohrožený druh ptáka o velikosti koroptve je nenápadně hnědě zbarvený. V ČR prakticky vymizel z lesů a dnes se vyskytuje na Šumavě, Blanském lese a Novohradských horách. Podle dostupných údajů z ostatních zemí Evropy to vypadá, že úbytek jeřábka není jen záležitostí ČR.

polohách a v hustých lesích.

puštík bělavý (www.budejovice.rozhlas.cz)

SOVÍ VOLIÉRY BOROVÁ LADA

Soví voliéry v Borových Ladech - největší soví voliéry v České republice. Umožňují vám vidět mnohé druhy sov, například: puštika bělavého, sýce rousného, výra velkého, kalouse ušatého a mnoho dalších. Voliéry jsou rozdělené do 6 částí. Dvě voliéry jsou volně průchozí a jsou zde neagresivní druhy, u kterých nehrozí, že zaútočí na návštěvníky. Zbýlé čtyři voliéry jsou oddělené přepážkou s nerezových lanek, které zamezují kontaktu s většími, agresivnějšími sovami. **Vstup je zdarma.**

sýc rousný (www.zoohlubka.cz)

datlík tříprstý (www.chovzvirat.cz)

Datlík tříprstý je mezi šumavskými ptáky raritou, neboť zde patří k vzácným druhům, a Šumava pro něj představuje jednu z posledních oblastí v Česku, kde můžeme tento druh nalézt. Tento fakt je především spojen s tím, že datlík tříprstý je přímo vázaný na kůrovce, kteří jsou hlavní složkou jeho potravy. Při teplotách okolo -12°C musí datlík okolo 3200 kůrovců denně. Při teplotách +17°C si denně vystačí s 1700 larvami kůrovců.

zmije obecná (www.sumava.cz)

Jediný jedovatý had v ČR a Bavorsku. Její jed je velmi účinný, ale má ho jen malé množství, takže uštknutí od zmiye život člověka neohroží. V mnoha zemích, včetně ČR je přísně chráněna. Zmije je spíše plachý plaz, který špatně vidí.

ještěrka živorodá (www.chovzvirat.cz)

Ještěrka živorodá má ráda spíše horské polohy. Jedná se o vlhkomilný a otužilý druh ještěrek. Dorůstají až do 18 centimetrů a dožívají se 10 let. Podle některých zdrojů až 15, dokonce 20 let. Ještěrky se živí především pavouky. Její zbarvení je dle lokalit značně proměnlivé. Nejčastěji se objevují světle hnědí jedinci, ale může být zbarvena šedě, olivově nebo černě.

FAUNA NA ŠUMAVĚ

srnec obecný (www.tvorove.cz)

Samice srnce se nazývá srna. V České republice je velmi rozšířený. Dosahuje hmotnosti mezi 15 a 30 kg a v kohoutku měří 65 až 75 cm. Srnci každým rokem od října do listopadu shazují parůžky a na jaře příštího roku jim dorůstají. Srnci se živí zejména bylinami a různými plody. Jsou to relativně plachá zvířata.

vlk obecný (www.wikipedia.cz)

NÁVŠTĚVNICKÉ CENTRUM SRNÍ
Tuto šelmu, která se v pár posledních letech navrací na Šumavu, můžete spatřit na Srní v návštěvnickém centru, kde vlci žijí v 3ha výběhu. 2km naučný okruh vám přiblíží život vlků na Šumavě. V areálu je také dětské hřiště. **Vstup je zdarma.**

jeřáb popelavý (www.biolib.cz)

Jeřáb popelavý obývá rozsáhlejší rašeliniště porostlé borovicí klečí s bezlesými místy. Je to nápadný velký pták o výšce cca 120 cm šedého zabarvení. Hlava je černá s postranním širokým bílým pruhem a červenou skvrnou na téměř holém temeni. Jeřáb popelavý je velmi vzácný a patří k nejohroženějším druhům ptáků na našem území.

jezevec lesní (www.ekolist.cz)

Na území České Republiky je jezevec největší lasicovitou šelmou. Váží 10 až 20 kg. Spolu s ocasem dosahuje až jednoho metru. Má téměř bílou hlavu, jen přes oči má široké černé pruhy. Srst je žlutošedá s černými a bílými konci, hrubá a štětinatá. Pohybuje se pomalu. Na lovení jezevců byla vyšlechtěna speciální psí plemena - jezevčíci.

JAK NA ZVÍŘATA V DIVOČINĚ

- pokud narazíte na zraněné zvíře v přírodě, nikdy jej neodnášejte domů!
 - nejprve zavolejte na záchrannou stanici, kde vám poradí, co dělat
 - pomůže také aplikace Zvíře v nouzi, kde najdete veškeré kontakty a nejbližší záchrannou stanici
- chcete nakrmit ptáčky?
 - nedávejte jim nic, co bylo vyrobeno lidmi (jakékoliv zbytky potravin, pečivo, ...)
 - nejprve se informujte, čím se daný druh živí

ZVÍŘE V NOUZI PRO ANDROID

ZVÍŘE V NOUZI PRO iOS

CO BYSTE NEMĚLI ZAPOMENOUT PŘI VAŠEM POBYTU:

- dát si cyklovýlet, kam vás nos zavede ☒
- ochutnat naší pověstnou kulajdu ☒
- navštívit naše německé sousedy ☒
- sledovat západ slunce ☒
- vyspat se do růžova ☒
- odpočinout svou hlavu a (aspoň na chvíli) zapomenout na starosti okolního světa ☒

FLÓRA

hořec šumavský (www.sumava.cz)

lupina vlčí (www.vegmania.cz)

Jedná se o invazivní druh rostliny na území Národního parku Šumava. Je jím zasažena většina Šumavy. Aby byla zcela vyhubena, jsou plánovány 3-5 let vytrhávání, či kosení. Lupina se používá ke krmení zvířat.

rosnatka anglická (www.botany.cz)

dřípatka horská (www.npsumava.cz)

Dřípatka horská se v České republice vyskytuje řídce, jelikož je považována za ohroženou vyhynutím.

prstnatec májový rašelinný (www.npsumava.cz)

chrpa horská (www.loukykvet.cz)

Chrpa horská patří mezi silně ohrožené druhy naší květeny, a proto je chráněna zákonem.

NA ŠUMAVĚ

smrk ztepilý (www.wikipedia.cz)

Smrk ztepilý dosahuje výšky 60 m a dožívá se 300 až 600 let. Poblíž Plešného jezera stojí souš nejstaršího smrku, který podle všeho začal růst již před 632 lety.

jedle bělokorá (www.wikipedia.cz)

Jedle bělokorá je stinná jehličnatá dřevina dorůstající 60 metrů do výšky. Dožívá se až 6 let. Koruna ve stáří tvoří tzv. "čapí hnízdo". V soušasně době tvoří její zastoupení v našich lesích pouze 0,9 %.

borovice lesní (www.wikipedia.cz)

Borovice se řadí do rodu dlouhověkových jehličnatých stromů. Dožívají 200 až 600 let a dorůstají do výšky až 40 metrů. Dřevo má vysokou trvanlivost ve vodě. Proto se dřívě užívalo k výrobě rour u vodních pump.

modřín opadavý (www.wikipedia.cz)

bříza bělokorá (www.pyly.cz)

buk lesní (www.wikipedia.cz)

JOHANN PETER

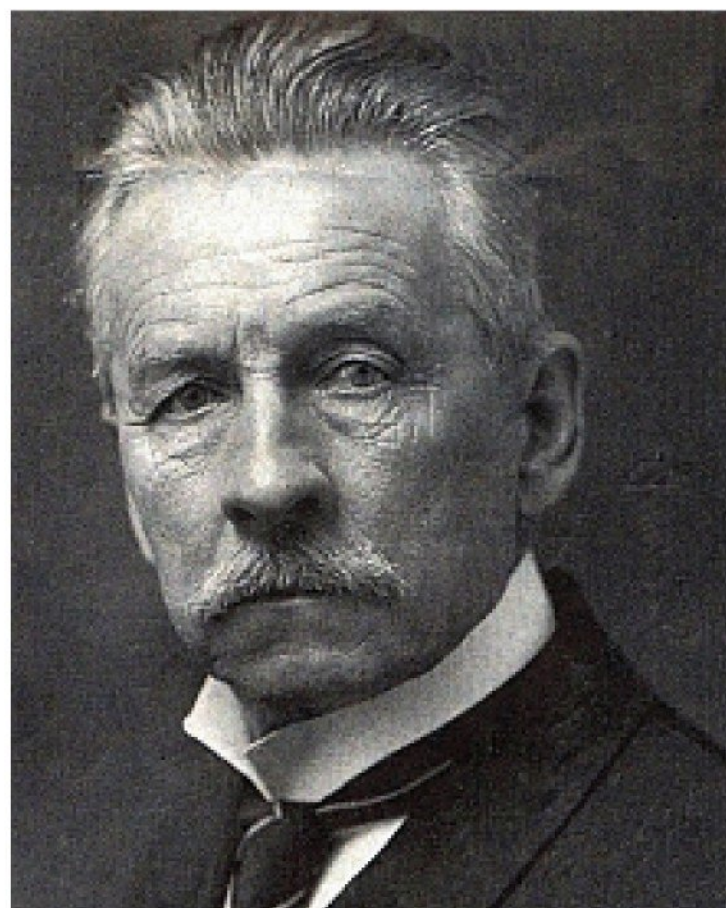
Johann Peter byl německý učitel, který se narodil roku 1858 na Bučině. Byl také básník a spisovatel píšící povídky ze života obyvatel Šumavy. Mladý Johann chodil do farní školy v Knížecích Pláních, poté do obecné školy v Bučině. Také studoval v Kašperských Horách a Českých Budějovicích. Svou učitelskou pouť započal v Dolním Rakousku, poté v Prachaticích a v Boru u České Lípy, kde redigoval literární časopis Der Böhmerwald. Měl také výjimečný hudební talent. Hrál na flétnu, varhany a ovládal hru i na několik smyčcových nástrojů.

Rodný dům na Bučině (www.kohoutikriz.org)

Vila Abendfrieden ve Vimperku (www.kohoutikriz.org)

Johann Peter (www.kohoutikriz.org)

Johann Peter se svou druhou ženou Gizelou před vilou Abendfrieden (www.kohoutikriz.org)

po stopách Johanna Petera

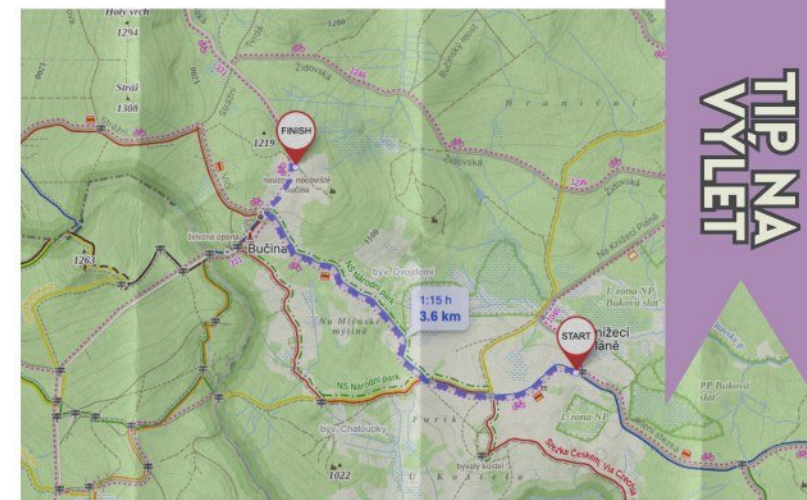
typ: nebo

délka: 3, 6 km - 1h15min/20 min/1 h

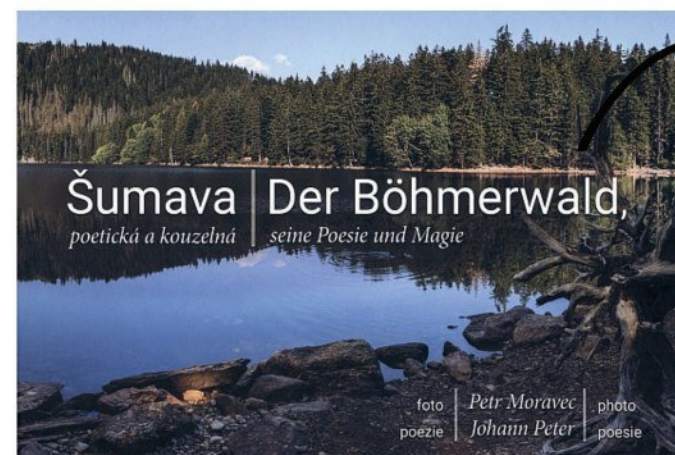
náročnost: **lehká**

co můžete vidět:

Vydejte se po stopách Johanna Petera, německého učitele a autora, který se narodil právě na Bučině a studoval v Knížecích Pláních. Od Hájenky se vydáte směrem na Bučinu. Pomník Petera, který byl vystaven roku 2015 JUDr. Františkem Taliánem a MUDr. Markem Matouškem, se nachází na nouzovém nocovišti na Bučině. Tam, kde dříve stál jeho rodný dům. Ať už pojedete na kole, běžkách nebo půjdete pěšky, po cestě najdete dechberoucí přírodu všude okolo vás. Bučina je již zaniklá osada, kde se dnes nachází pouze jeden dům, a tím je Alpská vyhlídka - restaurace, kde se po výletě můžete občerstvit.

TIP NA
VÝLET

Kniha Šumava poetická a kouzelná s verši
Johanna Petera a fotografiemi od Petra Moravce

První knihu se šumavskou tematikou vydal v roce 1886 ve Štýrském Hradci. Dílo se jmenovalo Charakter und Sittenbilder aus dem Böhmerwalde. Poté vydal mnoho dalších knih, ve kterých mimo jiné zmapoval šumavský národopis. Peter je také autorem monografie města Prachatic. Jeho nejvýznamnějším dílem je patrně vzpomínková kniha Der Richterhub z roku 1914. Na konci života pobýval ve Vimperku, kde pro něho Steinbrener, tamní nakladatel, nechal postavit vilu. Nesla název Abendfrieden. V této vile později Peter zemřel dne 14. února 1935. Jeho hrob se nachází na vimperském hřbitově. V roce 2019 vyšla v Českých Budějovicích kniha fotografií Šumavy - Šumava poetická a kouzelná, je plná fotografií od fotografa Petra Moravce a je doprovázena německými verši, které do češtiny přeložili Helga Grimmová, Jan Mareš a Gernot Peter. Na Bučině, kde stával rodný dům Johanna Petera, nyní stojí jemu věnovaný památník.

NELESNÍ KRAJINA

ROMAN SZPUK (FOTO I TEXT)

V Hájence na Knížecích Pláních je útulno. Venku se stmívá. Harvestor ustal v práci. Kácí se tu ostošest zdravé smrky, které rostly na snosech. Kmeny jsou navršeny podél cesty ke hřbitovu.

Dorazil jsem sem s kašlem, tak si dávám čaj s rumem. U stolu sedí dva kamarádi Míra z Borové Lady a Ambi. Míra sloužil na Knížecích Pláních za komunistů jako velitel rot. Obýval tu jeden domek. „Jsou to zdravé stromy,“ komentuje činnost lesáků venku. „Copak okolo není dost suchého dříví?“

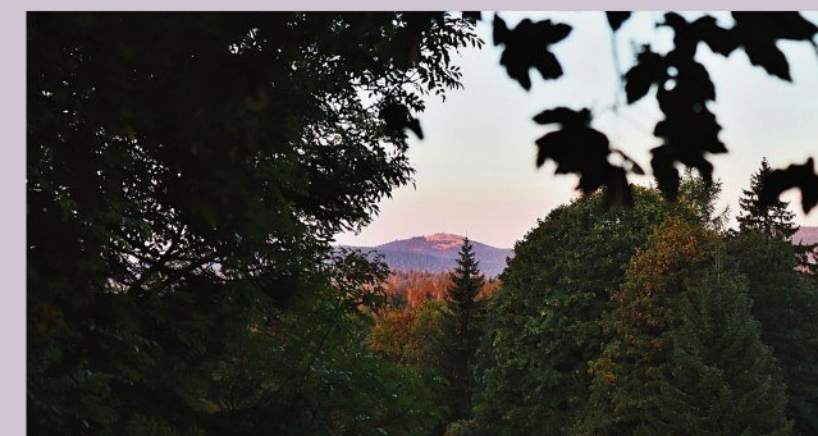
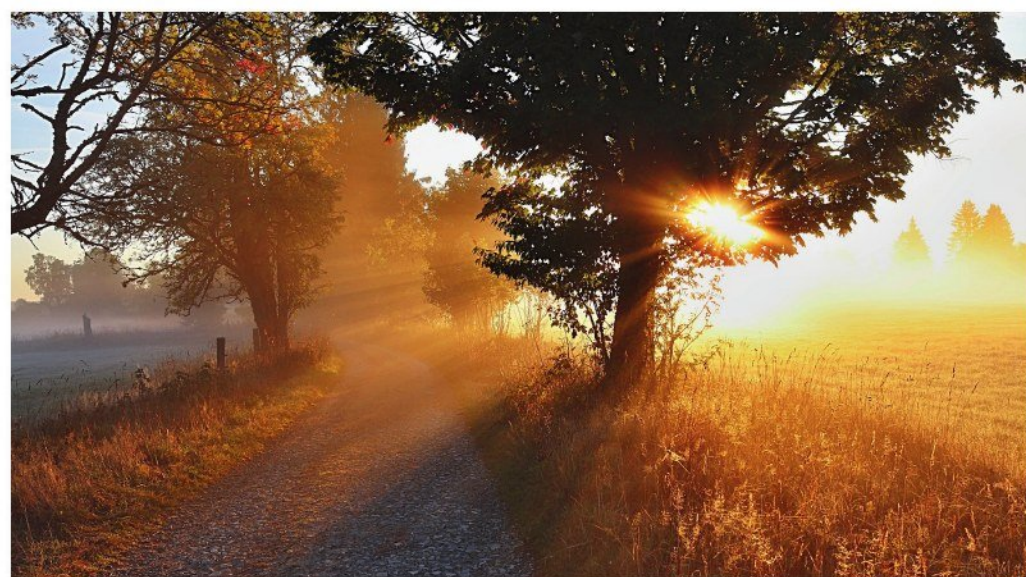
„A proč tu těží?“ ptám se.

„Prý vyrábějí nelesní krajinu,“ vysvětluje nám to číšnice Natálka z Kvildy.

Ano, něco jsem o tom četl. Stromy musí stranou, aby se na kamenech mohli vyhřívat hadi. Natálka pochází ze Zakarpatské Ukrajiny, vypravuje nám o tamních horách a tak se dostáváme i k vlkům.

„Už jsem tu potkala vlka dvakrát,“ říká. „Kus za bobřištěm, stál tam jak samotář, vychrtlý, ale sám nejspíš nebyl, to mohlo být zdání, smečka mohla být roztažená, ostatní ukrytí.“

„Já viděl vlka na deset metrů, tam, kde odbočuje pěšina z Vltavské cesty na Černou horu,“ odpovídá Ambi. „Jen mě zmerčil a hned zmizel v houští.“

Ráno vycházím před Hájenku. Teplota se pohybuje okolo -2 °C. Nad loukami se vznáší přízemní mlha, ve které se rozpouští svit hvězd. Odkudsi z Bavorska sem doznívá jelení troubení. Vysoko nad hlavou mi září půlměsíc, v jehož svitu se matně leskne jíní. Svítá jen pozvolna. Jestli je každý z nás postradatelný, o tomto dni se to jistě říci nedá. Lesnatý obzor tají jeho budoucí žár. Jdu pomalu ke hřbitovu. V korunách javorů už hoří rudé listy. A pak se první zlaté paprsky vlijí do mlžného příkrovu. Pronikají korunami stromů, které do mlhy vpisují dlouhé stíny.

~KONEC~

ŠTĚDRÝ DEN

JOHANN PETER

Bud' pozdraven, svatý Kriste!

Ty jenž ses dnes narodil.

Bud' pozdravena zázračná svatá

noci, přinesla jsi lidstvu mír.

Touto slokou, již jsem složil, jsem pozdravil ráno 24. prosince 1878, v němž jsem se vypravoval na cestu k rodičům strávit vánoční svátky. Poprvé jako učitel. V červnu jsem v Budějovicích složil závěrečné zkoušky a dostal zde místo pomocného učitele. Cesta do sněhem zaváté Šumavy trvala celý den.

V časném šedivém ránu vyjížděl vlak z Českých Budějovic, při východu slunce dojel do Strakonic. Poté s poštovním vozem do Vimperku, kam se přijíždělo kolem třinácté hodiny. Dále následovala čtyři hodiny trvající cesta přes Švajgrova Lada, Borová Lada a Knížecí Pláně na Bučinu. Když vše dobře probíhalo, bylo možné Štědrý večer strávit v kruhu rodiny. A to bylo mé největší přání.

Jíž v Budějovicích však začaly problémy. Vlak z Vídně, který měl přijet ve čtyři hodiny ráno, měl dvě hodiny zpoždění. Cestovalo mnoho lidí, vlak zpožďovalo nekonečné přijímání i vydávání balíků v jednotlivých stanicích. Též obrovské sněžení v Dolním Rakousku přispělo k tomu, že vlak nedodržel dobu příjezdu do Strakonice. Jedinou útěchou pro mne bylo, že Pošta na něj musela čekat. Jen kdybych byl již ve Vimperku, to ostatní zařídím, uvažoval jsem. Tam jsem se však dostal až v 17 hodin. V zasněženém městě se rozsvěcovala světla luceren a zvonily zvony. Stál jsem zde bezradný.

Hluboko k zemi se skláněl mračný závoj a sypal na ni nekonečné přívaly sněhu. Skoro žádný život nebyl v ulicích, každý se již těšil z tepla domova. Ve Vimperku jsem však nebyl cizincem. Všude bych byl vítaným hostem, pozvání k štedrovečerní večeři bych nepostrádal. Však touha být s mou rodinou mne posilovala v mém předsevzetí, abych se za každou cenu dostal na Bučinu. Nebylo ale možné jít pěšky pro spoustu sněhu a nadcházející noc. Naštěstí peníze mi nechyběly, díky privátním hodinám během mého roku učitelování jsem měl pěkný obnos. Pronajmu si saně!

V hostinci, kde se můj otec zastavoval, když vyřizoval své záležitosti ve městě, jsem si objednal jídlo a pití. Nabídli mi uzené, knedlíky, zelí, ale já zůstal věren tradici domova o Štědrém večeru a objednal si vejce, sýr a čtvrtku červeného vína. Potom jsem sdělil hostinskému svou žádost. Hostinský byl překvapen: “Ještě dnes? V tomto počasí na Bučinu?” “Za každou cenu,” odpověděl jsem. “Těžko to půjde na Borová Lada, koně se budou bořit při každém kroku do sněhu,” namítal hostinský. “Zůstaňte tady, ráno, za světla, je to něco jiného a také počasí se může zlepšit,” radil mi hostinský. “Já ale chci být na Štědrý večer doma,” trval jsem na svém. “A já nebudu riskovat zdraví mých koní! Co když si zlomí nohu, nebo zůstanou ležet? Kdo mně nahradí škodu?” ptal se hostinský. Zůstal jsem neoblomný tak dlouho, až hostinský konečně ustoupil a za 10 guldenů saně zapůjčil. Při odjezdu dal nevrlému kočímu příkaz, aby v Borových Ladách otočil zpět v případě, že silnice dál bude nesjízdná. Pomyslel jsem si, že kočí se za spropitné jistě nechá přemluvit. Hostinský mně pak zabalil nohy do tlusté deky a ve jménu Páně jsme se vydali na cestu.

Do Švajgrových Lad jsme jeli obstojně. Podklad byl pevný, koně kráčeli pomalu. Na své představy romantické jízdy klusem při zvonění rolniček jsem musel zapomenout. Od Švajgrových Lad, ležících na větrném návrší, se ale změnila situace. Mlha ležela neprostupně na zemi, stěží bylo rozeznat obrysy stavení. Koně bylo možno rozpoznat jen díky zábleskům lucerny. Čerstvý sníh se zde nakupil až do metru a koně se propadávali po kolena. Vzteklý kočí klel, až jsem se hrozil. Ve své zlosti bičoval ubohá zvířata, jako by byla zodpovědná za to špatné počasí. Veškeré mé konejšení bylo bez úspěchu. Cigarety, které jsem mu nabídl, vzal bez poděkování. Pak jsme přece jen dojeli do Borových Lad, ležících na horním toku Vltavy. Již jsem se nadechoval vzduchem domova a již jsem se viděl u milých rodičů, sourozenců, voňavých svíček a vánočního stromku.

V hostinci “Zum Sitter”, kde jsem jako chlapec hrával k tanci, bylo ještě světlo. Abych kočího udržel v náladě, nabídl jsem mu pivo a na zahřátí štamprle. Rád přijal mé pozvání. Když ale Sitter uslyšel, že chci jet dál na Bučinu, podíval se na mne a zeptal se, jak může člověka něco tak šíleného napadnout. “To si vytluč z hlavy! Děkuj Bohu, že ses dostal tak daleko bez nehody. Již dva dny nejel žádný povoz nahoru na Knížecí Pláně. Jsou tam na cestě obrovské spousty sněhu, co potom na Bučině? Nech kočího obrátit a zůstaň na noc.

PŘED 137 LETY

(PŘELOŽILA KVĚTA PĚNIČKOVÁ VE SPOLUPRÁCI S MUDR. MARKEM MATOUŠKEM)

Ráno při denní světle se dá lépe něco vymyslet.” Odvětil jsem, že se musím dostat domů za každou cenu. Neplatil jsem 10 guldenů za saně pro nic. Šlo to až sem, půjde to s Boží pomocí až tam.

Dopili jsme a opět nastoupili na saně. Brzo nás pohltit les. Při dobré stopě bychom dojeli na Knížecí Pláně za půl hodiny, teď jsme potřebovali hodiny dvě. Až do konce života tuto cestu o štedrovečerní noci nezapomenu. To strašlivé počasí mi dalo zakusit všechny hrůzy a trápení a ještě dnes mne při vzpomínce jímá hrůza. Silnice byla úplně zavátá, koně se bořili po břicha do sněhu. I saně se bořily, nohy jsem měl neustále ve sněhu. A ta příšerná temnota, to běsnění bouře v lese. Bylo to příšerné!

Kočí se strchoval o koně: “Co když si některý zláme nohu a zůstane ležet? Co potom?” I já jsem nyní pocítoval úzkost.

Jak snadno se mohly jeho obavy naplnit. Kde bych pak já, chudý učitel, vzal prostředky a zaplatil jednoho či oba koně?

Již jsem neměl sílu nutit kočího k další cestě. Tu propadl se po levé straně pohybující se kůň tak hluboko, že se nemohl sám postavit na nohy. Museli jsme rukama i nohama sníh tak dlouho odhrabovat, až se třesoucí se kůň znovu postavil.

“Dál to nejde, musíme se otočit,” vysvětlil mi kočí. “Jen na Knížecí Pláně mě dovezte,” prosil jsem. “Tam žije má sestra, u té zůstanu.” Ten zdánlivě drsný muž měl slitováním, a tak jsme úplně promočení dojeli na okraj Knížecích Plání, lesní vesnice, kde právě probíhala půlnoční mše. Knížecí Pláně jsou rozlehlé, stojí zde přes 100 domů a jsou roztroušené do různých částí obce. Ze severu na jih je obec přefata silnicí z Bučiny na Strážný. Z té míří postranní cesty ke skupinám domů. Ty byly nyní úplně zasněžené. Mlha ležela tak nízko, že by se dala krájet, a také bouře řádila tak, že se člověk proti ní musel opírat.

Kočí mne vysadil přesně tam, kde končil les. Při prvním kroku jsem se probořil až po pás. Byl jsem ale mladý, silný a naštěstí jsem znal směr. Od kostela na kopci zazníval zvon, zval k půlnoční pobožnosti. Tím směrem jsem musel své kroky vést. Statečně jsem se propracovával mořem sněhu, při každém kroku se propadal a nevím, jak mé boty ztvrdly v ocelové a nohy stály ve vodě. Nevnímám jsem, jak se mi pot řine ve velkých krupějích po obličejí, že mne síly opouštějí a jsem blízko bezmoci. Silnice přece nemůže být daleko, znělo v mém nitru. A tak jsem si nepovšiml, že jsem již dávno ztratil směr a vzdálil se do sněhového pole. Neslyšel jsem od jihu zvon, putoval jsem na sever! Vždyť se nacházím uprostřed slati, která se dotud táhne až k Borovým Ladám a každého pohltí, kdo do ní v létě vstoupí! Hrůza ochromila mé údy a ještě více malátnost, kterou jsem náhle pocítil. Víc než hodinu jsem bez cíle propadal do sněhu a byl vzdálen od cíle víc než na začátku. Ve spáncích mi bušilo, před očima se dělalo černo. Dostavila se palčivá žízeň, jedl jsem rukama sníh a dál se rval s vichřicí. Ale nohy mně ztěžkly a závrať mnou lomcovala na všechny strany. Již jsem se chtěl položit, když jsem náhle před sebou uviděl kamenný blok, který sníh úplně nezavál. Opřel jsem se o něj a volal o pomoc. Nikdo mne neslyšel. “Tak zde mám najít svou smrt? O Štědré noci, tak blízko domova?” volal jsem zklamaně. Věděl jsem, že v této hodině otec a bratři jsou na půlnoční, že sestra teď s jejími dětmi obdivuje stromek a že mne doma toužebně očekává mateřské srdce. Tak blízko jsem a žádný mi nemůže pomoci.

Tu obrátil jsem své naděje k nebi a třesoucím se hlasem zpíval sloku své písně: “Svatý Kriste, nepříteli neřestí, Tvoji soucitnou ruku natahuješ všem vyhnancům v tom bludném údolí utrpení a svízele.”

Náhle jsem uviděl v nevelké vzdálenosti ode mne záblesk světla. To mi dodalo novou sílu. Blud to nemohl být, je to lidské obydlí a je blízko! Nespustil jsem oči z toho světla a z posledních sil se rval se sněhem. Dobré nebe pomáhalo mému úsilí. Pak jsem po půlhodině boření ve sněhu uviděl obrysy domů. A nyní jsem tam stál v úplné tmě. Klepal jsem na okno a ozval se hlas z jizby: “Kdo je to?” Ten hlas mi vehnal krev do spánek – byl to hlas mé sestry Mini. Před jejím domem jsem stál a byl zachráněn! “Já jsem to, Johann,” volal jsem plačíce a smějíce se zároveň. S přátelským výkřikem ta dobrá duše mne sevřela v náručí. Když zjistila, v jakém jsem stavu, nejprve se rozplakala. Stáhla ze mne zmrzlé boty, navlékla punčochy a boty jejího muže. Potom jsem pil horkou kávu a ta mého umdlělého ducha opět probudila. Za hodinu přišel otec, švagr a bratři z půlnoční. To jsem byl již čilý a nachystaný na cestu na Bučinu. Cesta tam měla pevný podklad, takže jsme se nepropadali do sněhu.

Kolem půl čtvrté rno jsme se dostali domů. Maminka ležela v posteli, ale nespala. Její první otázka byla: “Přišel Johann?” “Ne,” odpověděl otec v žertu. “Tak to chodí,” stěžovala si. “Protože je teď učitelem, netouží již po nás.” To jsem jí již visel na krku a nekonečně jí líbal. A ona plakala jako vždy, když jsem přišel. Plakala radostí.

Na Boží hod jsem byl opět tak čilý, jako by se nic neudálo. Počasí se zlepšilo, slunce svítilo z jasné oblohy. Oblékl jsem se a šel s otcem do obecního domu, kde jsem hrál na varhany. Jak jsem ukončil sváteční hraní preludiem, ihned jsem před celou obcí poděkoval za záchranu mojí vánoční písní: “Bud' pozdraven, svatý Ježíši, ty, jenž ses dnes narodil.”

~KONEC~

hřbitov

typ:

délka: 1,1 km - 20 min

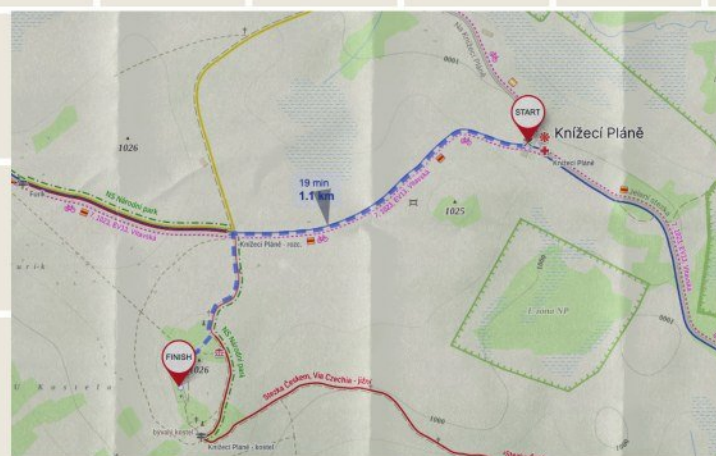
náročnost: **lehká**

co můžete vidět:

Hřbitov, který byl zcela zarostlý a zpustlý tak, jako celá zaniklá osada Knížecí Pláně. V roce 1992 bývalými místními německými obyvateli obnoven ze zbytků náhrobních kamenů naskládaných na jednu zarostlou hromadu a oplocen.

NEŽ SE VYDÁTE
NA VÝLET, ZKONTROLUJTE
POČASÍ NA NAŠICH WEB
KAMERÁCH!

hřbitov na Knížecích Pláních

Bučina

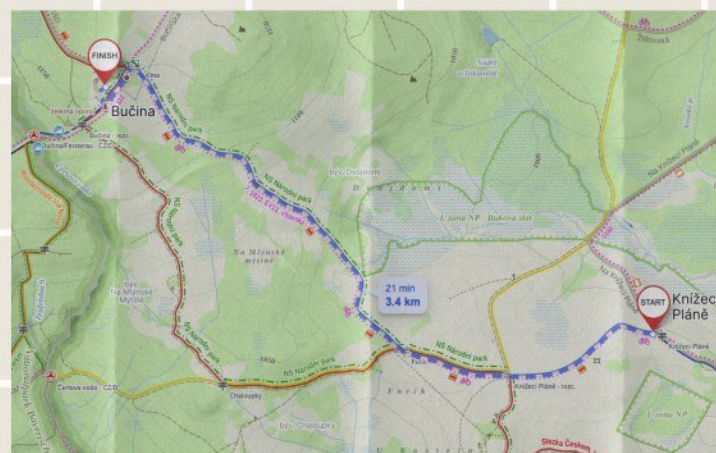
typ: nebo

délka: 3,4 km - 1 h/20 min

náročnost: **lehká**

co můžete vidět:

Bučina je dnes zaniklá osada (založena v polovině 18.století), která však bývala nejvýše položenou osadou na celé Šumavě (1162 m). V roce 1910 tady stálo 37 domů a žilo zde 347 obyvatel převážně německé národnosti. Po odsunu Němců po 2. světové válce osada zanikla. Z hotelu Alpská vyhlídka, kde se můžete občerstvit, při troše štěstí zahlédnete Alpy. Jen pár kroků od hotelu vás dělí od Německa, kde lze nasednout na elektroautobus do Finsterau.

Hotel Alpská vyhlídka

bobří okruh

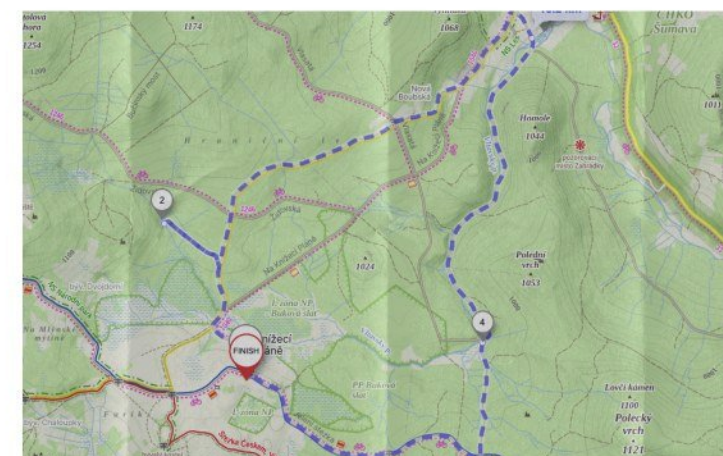
typ:

délka: 13,2 km - 4 h

náročnost: **střední**

co můžete vidět:

Z Knížecích Plání se vydáte kolem bobřích soch a kolem Nádrže U Tokaniště. Následuje zastávka k tokaništi, a poté pokračujete po žluté stezce k Borové Ladě. Těsně před Borovou Ladou zahnete k Pstruhárně, kde se můžete zastavit na komentovanou prohlídku od 10:00. Pak se vydáte kolem Vltavského potoka nahoru. V momentu, kdy se dostanete nahoru, najdete nijak neznačené skály. Nádherný pohled. A odtud zase zpět na Knížecí Pláně!

Nádrž U Tokaniště

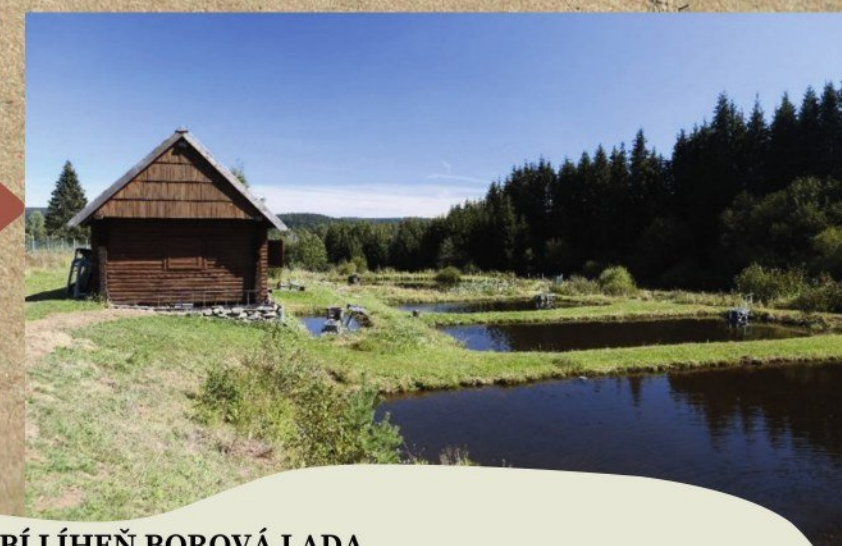
KAM NA

VÝLET

RYBÍ LÍHEŇ BOROVÁ LADA

Rybí líheň se nachází 1 km od centrálního parkoviště v obci Borová Lada. Je otevřena v červenci a srpnu. Každé úterý od 10:00 probíhá komentovaná prohlídka líhně. Činnost líhně je zaměřena na chov geneticky původních druhů ryb a posilování jejich populací. Tímto chovem se zajišťuje přirozená druhová i věková rovnováha rybích společenstev.

JEŘÁB POPELAVÝ

ROMAN SZPUK (FOTO I TEXT)

Za zády mi víří bílé kupy, také daleko v Bavorsku se klene obří bouřkový mrak. Neklidný vzduch se občas propadá mezi koruny stromů. Zavane to jak za chvatně odcházející ženou, která nechtěla být spatřena. Kolik mi toho až dosud zůstává skryto. Průvan zvíří několik mŕek, dělá úklid na okraji lesa, při zemi zůstávají přišpendlené jen bílé hvězdy sedmikvítku evropského.

Asfaltová silnička míří od Borové Lady přímo k hranici. Někde v dáli se les promíchává s Bukovou slatí. Otevírají se louky plání. Kvete na nich zvonečník černý a rdesno hadí kořen, dvě vysoké vzpřímené květiny pohupující se v poryvech. V zatáčce U Bobra leží i stojí ve vodě spleť kmenů bříz. Chvilí pátrám, který z těch stromů je skutečný a který jeho odrazem. Ale to není důležité, život nám odhaluje karty, jak sám uzná za vhodné, obrázek na nich může být pravý a nemusí, někteří jim připisují hodnotu, kterou pravděpodobně nemají, jen se předkládají našim očím, nanejvýš kývneme na znamení, že rozumíme.

Apartmán na Hájence má pod okénky zahrádku s libečkem, pažitkou a květy pomněnek. Tyhle zahrádky, v nichž vše raší a vyrůstá zpola divoce, skrývají někde i úrodné záhonky dětské fantazie. A pak prostor pro snění člověka, který je už v letech a rád posedí, dívá se na květy volně rozeseť u svých nohou. Děti a staří lidé nemusí přemýšlet nad tím, jak všechno využít co nejintenzivněji. Mohou se zapojit do hry přírody nebo se stát jen tichým pozorovatelem. A tak docházejí Moudrosti, jež zůstává Bohu rozkoší den za dnem, svým hrátem se před ním stále oddává. (Příslaví 8,30)

Na plot usedl sameček křivky. Je klidný, nechá si větrem od východu čechrat peří, otáčí hlavičkou tam a zpět. A teď se vedle křivky posadil drozd kvíčala. Oba ptáčci sedí svorně každý na jedné plaňce. Najednou se oba někam vytratili, ani jsem si nevšiml, kdy. V dáli nad hřebenem Vysokého Stolce se tvarují oblačné vlny a čocky. A jak se hory noří do soumraku, mraky působí hrozivěji. Ale to si také jen tak hrají, vítr si je na své prsty natáčí jak vlasy. Jsou přílivem či odlivem? Vidím v nich pohyb, který staří mnichové nazývali anachoreze – odliv světa. Nemusím zavírat oči, mohu se jen dívat, jak neklid odplouvá, vsakuje do míru noční oblohy.

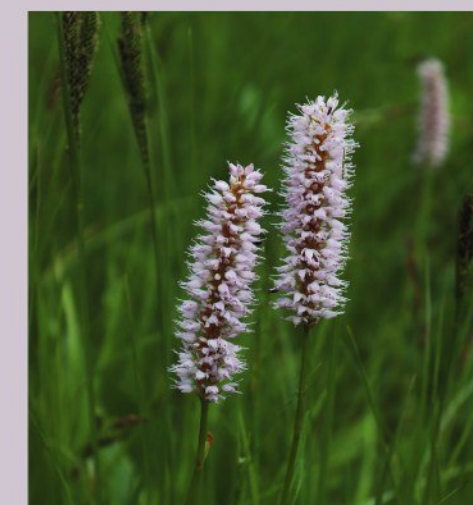
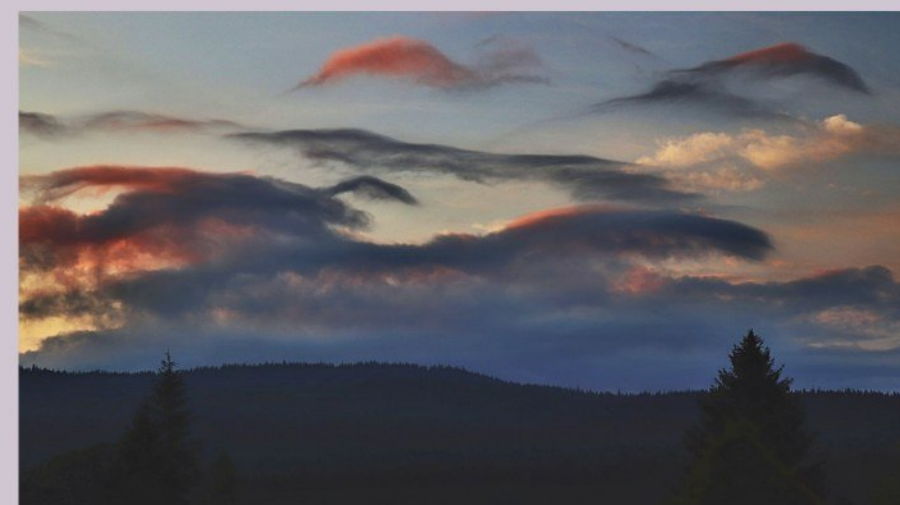
Nový den to ví. Nejtěžší břemeno je světlo, jež nemůžeme dát. (Jannis Ritsos) Proto vstávám a vycházím mu na louky vstříc. Z údolí Vltavského potoka protékajícího Bukovou slatí se ozve hlasitý ptačí výkřik. Až se leknu: Je to vůbec pták? Lesnaté svahy okolo mělké sníženiny odpoví echem, které hned zanikne. Ten výkřik mechem rozkvétá, rozšiřuje se, rozprostírá, zdá se, že je pravým opakem velikých balvanů, které se tu po loukách povalují jak zkamenělá anti-echa. Do těch balvanů se výkřiky vracejí ze všech stran, hledají nejhlubší nitra, v nichž panuje klid.

Namáhám zrak, ano, tam dole stojí dva velicí ptáci. Jsou to jeřábi popelaví, on a ona. Vznešeně se procházejí po mokřadech, co chvíli skloní k trávě svůj dlouhý krk. Ale teď mají krky vztyčené, určitě mě vidí. Srnec běží přes slať, s nimi to ani nehne, vědí, že srnec se bát nemusí, ale když i já udělám směrem k nim pár kroků, hned pro jistotu vzlétnou. Vědí, čeho se bát a před čím prchat nemusí. Mají ohromná křídla a silný hlas. Jejich společné kru zní jako dvojhlas, dál ke mně doléhá i ve chvíli, kdy už mi tenhle páreček mizí za terénní vyvýšeninou. Tam někde v poklidu usedne a bude pokračovat v hledání potravy. Jeřábi jsou si věrní po celých třicet let svého života. O prvního potomka se stará matka, o druhého otec. Nehádají se, každý z nich ví, co je jeho úkolem.

Ach, pýcho života v plné kráse, jeřábe popelavý, tobě není třeba se hroužit v pokoře, hyzdit svoji krásu, halit ji před druhými. Jsi si vědom své velebnosti a sličnosti. Tvá pýcha je oslavou toho, který je tvůrcem nejprvotnějším a rozpustile nezodpovědným, protože kdyby měl být zodpovědným za vše, co činí, neučinil by nakonec nic.

~KONEC~

Knížecí Pláně - Žďárské jezírko - Žďárek - Stodůlky - Hraniční kámen Červený potok - Hammerklause - Reuten - Finsterau - Reschbachklause - Bučina - Knížecí Pláně

typ: nebo

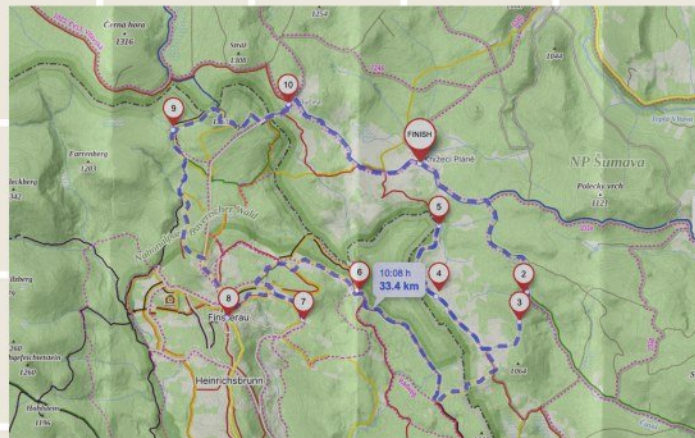
délka: 34 km - 10 h/3 h

náročnost: **obtížná**

co můžete vidět:

Tento okruh, který vás zavede až k našim sousedům, je malinký oříšek. Naleznete při něm však krásy Čech i Německa. Propojení Národního parku Šumava

a Národního parku Bavorský les jde ruku v ruce. Společně tvoří jeden z největších bilaterálních národních parků Střední Evropy (932,8 km²). Pokud toužíte navštívit Bavorský les, ale netroufnete si na velký výšlap, nezoufejte. V létě jezdí autobusy z Kvildy na Bučinu. Po přejití hraničního přechodu v Bučině je možnost přestupu na německý Igelbus, který vás odveze do Finsterau.

Knížecí Pláně - Bučina - Pramen Vltavy - Kvilda - Bučina - Knížecí Pláně

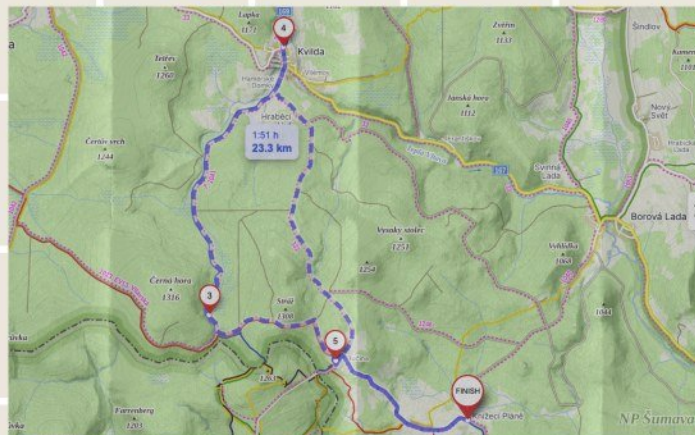
typ: nebo

délka: 26 km 8 h/2 h/5 h

náročnost: **obtížná**

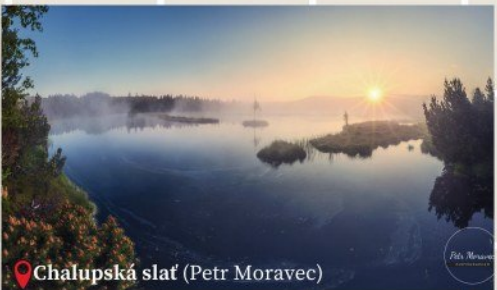
co můžete vidět:

Ať už zvolíte celodenní pěší výlet, cyklotoulky a nebo projíždku v šumavském ledovém království, čeká vás nádherný okruh v přírodě a jistě si po něm zasloužíte pořádně vydatný oběd! Kromě Bučiny a Kvildy se podíváte i tam, kde pramení naše nejdelší řeka Vltava.

RAŠELINIŠTĚ

i Rašeliníště (také blata nebo slatě) jsou místa vzniku, výskytu či těžby rašeliny. Jde o bažinný ekosystém, který je trvale zamokřen podpovrchovou nebo srážkovou vodou, se značnou produkcí rostlinné biomasy. Rašelina se využívá například jako fosilní palivo, stelivo, izolace, je přidávána do půdy ke zvýšení schopnosti uchovávat vlhkost. Také se z ní může vyrábět whiskey.

	vzdálenost od Hájenky	typ
• Buková slat'	900 m	nebo
• Žďárecká slat'	4 km	nebo
• Chalupská slat'	6,2 km	nebo

NÁDRŽE NA PLAVENÍ DŘEVA

i Nejstarším způsobem dopravy dřeva na větší vzdálenost bylo plavení dříví. První záznam o plávce dřeva na Šumavě pochází z roku 1130, druhý pak z roku 1211, kdy se jednalo o plavení palivového dříví po řece Otavě. Plavení dříví mělo tři formy. Nejstarší byla volná plávka polenového dříví, tam kde to vodní tok umožňoval, plavily se vodou volně celé kmeny a třetí formou byla voroplavba.

	vzdálenost od Hájenky	typ
• U Tokaniště	2 km	nebo
• Polecká nádrž	4 km	nebo
• Žďárecké jezírko	3,8 km	nebo
• Hammerklause	5-10 km	nebo
• Teufelsbachklause	3-5 km	nebo
• Reschbachklause	6 km	nebo

po stopách železné opony

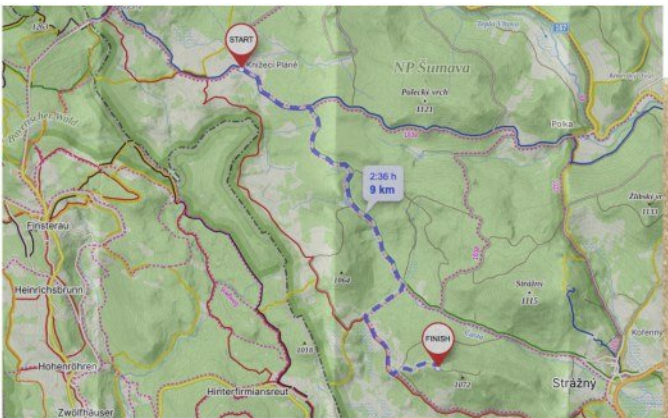
typ: nebo

délka: 10 km - 2h30min

náročnost: **střední**

co můžete vidět:

Z Knížecích Plání se vydáte směr Furík a půjdete po červené stezce. Poté zabočíte k domům bývalých Němců kolem Chaloupek. Dojdete na Bučinu, kde se můžete občerstvit a pohlédnout na tajemství železné opony. Je zde vybudovaný památník. Následuje zastávka na nouzovém nocovišti, kde dříve stál dům Johanna Petera. Lesem se dostanete k nádrži U Tokaniště a přes sochy bobra jste zase zpět v teplé náruči Hájenky.

Slunovratové kameny u Strážného

typ: nebo

délka: 9 km - 2h30min/ 14,4 km - 2h30 min

náročnost: **střední**

co můžete vidět:

Na zalesněném hřebenu zvaném Homole západně od Strážného nad bývalou vesnicí Horní Světlé Hory je skalní útvar, na kterém jsou dva uměle postavené masivní kameny. Jejich německý název zní Heidensteine, nebo též Heidenmicheln – pohanští obři. Severně od skály je v kameni vodní mísa. Původní domněnka, že tu byl ještě třetí kámen v řadě, se při bližším průzkumu nepotvrdila. Zato je pravděpodobné, že jižně pod kameny stál menší vizír, bez kterého by určení přesného směru východu slunce nebylo možné. Je již však rozbit. (www.kudyznudy.cz)

RYCHLÝ TAH MRAČEN UZAVÍRÁ ZÁPAD

ROMAN SZPUK (FOTO I TEXT)

Slunce stoupá. Nad Hájenkou krouží malé hejno ptáček. Jejich pokřik prozrazuje, že si teď létají jen tak pro radost. Odcházím Jelení stezkou na Žďarecké sedýlko. Jdu v sandálech, za lehkost kroku platím kamínky v botě. Přesličky si jak štafety palem předávají světlo do hloubi lesa. Prochází nižšími a nižšími tóninami zeleně. Na cestě přecházím několik chrobáků, kteří tu setrvávají v tajemných polohách. Jeden má pootevřené krovky, jako by ustrnul v pokusu o vzletnutí, druhý je vztyčen, přední nožky ve vzduchu, zůstal zastižen ve vytržení při pohledu do klenby lesa. Odbočuju doprava. Starou betonovou pašeráckou stezkou docházím k hraničnímu kameni na Červeném potoce.

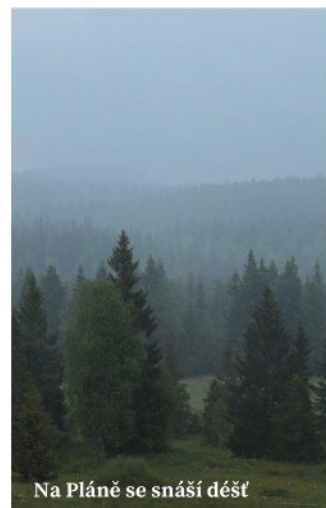
Tady se česká turistická cesta dotýká hranice. Stojí tu automatická meteorologická stanice i s anemometrem. Jak tu v údolí v obklopení hustými smrčky mohou měřit vítr a jeho směr? Misky anemometru se ani nehnu, ale zprava ke mně dochází mladá žena v černých legínách. Její jezevčík hrozivě štěká. „Zlý pes,“ komentuje to ironicky paní. Rád bych se jí zeptal, jestli i ona je zlá. Prozrazuju jí, že chci přejít hranici. „Snad mě nechytí jako narušitele,“ doufám. „No teď snad už ne,“ usměje se žena a za pohledu mých obdivných očí pokračuje dál. Ale za chvíli se zase vrací. Počkám, až zmizí a pak přejdu do Bavorska. Cestu mi kříží malá žabka, je to taková žába v pubertě. Klekám si, chci ji políbit, ale je rychlejší než já. Další princezna, kterou jsem neosvobodil. Je moudrá, nebudí lásku, dokud nechce sama. (Píseň písní, 8,4)

Sestupuju hlouběji do Bavor, bez mapy, bez občanky. Pošták by řekl: Po pankáčsku. Klubíčko by řeklo: Svobodně jako tam, kde je ještě svět v pořádku. Cesta jako by nebrala konce. Jen po pravé straně slyším šum Červeného potoka. Rozeznávám v té hudbě jeho hloubavý sestup, otírání se o balvany a kořeny, jeho vzpomínky na neklid jarního tání i na chudobu parného léta. Kdo ví, kam spolu s ním scházím? To já doprovázím jej, on mě ne. On nebloudí, on ví, že musí hledat vždy o stupínek níž podklad pro svůj stékavý krok. Ale mě možná svádí špatným směrem, kdo ví? Nebolí-li mě nohy, mohu během bloudění opustit představu cíle a odevzdat se překvapení. V takovou chvíli se často setkám s něčím jedinečným, co bych jistě přehlédl, kdybych už už byl připraven zahlédnout metu svého putování či něco, s čím už jsem zvyklý žít, vyjít s tím. A mám ještě dost sil vystoupat zpátky, odkud jsem neprozřetelně sešel?

Konečně docházím k Hammerklause, malému jezírku, které obtáčí cesta, aby stoupala zpět proti proudu Teufelsbach na Bučinu. Chvilí odpočívám u zbytků hraničního mostku. Jeden břeh býval kdysi oživujícím prstem dotýkajícím se malátného těla břehu druhého. Došlo ke spojení. Později se most zřítil, od té doby jsou si břehy navždy vzdálené a proud Čertovy vody nemá tušení, co se tu kdysi odehrálo. V lese nad Teufelsbachklause se stmívá, mraky houstnou. Jezírko je zpola vypuštěné. Je to smutný pohled. I jezírko touží být naplněné po okraj, aby v sobě mohlo zrcadlit co nejvíce krásy.

Kážu krávám

Na Pláně se snáší déšť

Je omezené jen svými břehy, ale co když jsou pak břehy jen vykotlanými ústy plnými hladu? Cesta stoupá výš a výš a najednou docházím na úzkou asfaltku a stojím na hraničním přechodu na Bučině. Došel jsem k němu z druhé strany, než jsem si původně myslel. A tak už mi zbývá jen sestup z nejvýše položené obce Šumavy na Knížecí Pláně.

Odpoledne se blíží déšť. Olovené závoje halí lesnaté hřebeny a blíží se k pláni. Před první přeháňkou utíkáme za okénka pokojíku. Jiříčka kličkuje mezi kapkami. Po chvilce déšť ustává a na chvíli se uvolní i slunce. Stojím pod javorem a vychutnávám symfonii hlasů: Bzukot hmyzu, protože javor zrovna kvete, vítr šumící v listech a pleskot krůpějí propadajících korunou po patrech větví.

Najednou se ke skladbě javorové koruny přidává vzdálené dunění. Na východě párkrát zahřmělo a už se k nám blíží další divoká přeháňka. Na oknech škrábou dráčky krůpějí, ve kterých se zobrazují hlavou dolů nejbližší smrky nad Bukovou slatí. A pak nejtemnější oblaky ustupují, ale ještě dlouho prší ze střední oblačnosti, dlouho štká obloha po bouřce, zneklidněná, rozlícená, musí doplnat svůj pláč. Jen drozd na nic nečeká. Vybíhá zpod jivy, kde se snad schovával, rozhlédne se, oklepe své mokré peří a hned začne pátrat po něčem v trávě.

Svahy hor brázdí hřbetní ploutve par. Nedá mi to, musím ještě ven, jdu kousek ke hřbitovu, ale opět mě zaujmou balvany na pastvinách. Podlézám ohradník, abych je vyfotil z blízka. Tu mě překvapí stádo skotu. Chvilí mě pozoruje, pak se odvážně vydá ke mně. Co já vím, jsou-li to krávy či býci. Raději pospíchám k ohradníku. Snažím se ho rychle podlézt, ale neshýbnu se dost nízko a prásk, dostanu proudem do hřbetu. Krávy stojí na druhé straně ohradníku a soustředěně se na mě dívají. Kdyby jim to nebylo hloupé, asi by se rozchechtaly.

„Nevím, jakou bych vám mohl dát potravu,“ kážu jim, abych si zachránil reputaci. „Tu pozemskou máte kolem sebe, kam se podíváte. Duchovní potravu vám dát nemůžu, protože stejně už víte všechno. Nebučíte, jen funíte. To my lidi musíme okolo všeho žvanit, psát knihy, kázat, číst projevy, smolit přednášky. A především dovolávat se naděje, protože naším prokletím je vědomí budoucnosti.“

Krávy mlčí. Ale když popojdu kousek k Hájence, následují mě. Alespoň čtyřikrát se tak zastavím. Dojdou ke mně, znovu se dívají, mlčí, žádná nezabučí. Nanejvýš tu a tam jedna na druhou naskočí po vzoru býka. Jsou to snad krávy lesbičky? Teprve později zjistím, že patří Standu Zídkovi z Bořanovic a že se jedná o křížence se sedmdesátiprocentním podílem krve plemene Aberdeen Angus.

Stmívá se. Znovu se ozývají dráčky deště. Rychlý tah mračen uzavírá hasnoucí západ. Problikává Venuše. Jaké to bylo dívat se kdysi večer co večer na podobnou scénérii z nějaké z místních chalup? Marek se zná s jedním z posledních žijících rodáků odtud, s Helmutem Hasselbergerem. Když se musel odstěhovat, bylo mu čtrnáct let. Jaký tu asi prožil poslední večer? Jaké mraky pluly oblohou a jaká zvířata se ozývala z okolních lesů a luk? Helmut patřil mezi Boehme, Čechy, jejichž rodnou řečí však byla němčina. Neměli je rádi Češi ani Němci. Když se octl v Bavorsku, řekl mu jeden z bývalých nacistů: Jestli tu chceš žít, budeš Deutsche, ne Boehme.

~KONEC~

ŠUMAVSKÁ BUČINA JE OSUDOVÉ MÍSTO MÝCH SNŮ

RADEK GÁLIS - ČESKOBUDĚJOVICKÝ DENÍK

Šumava - Podnikatel František Talián (1948) vypráví Deníku o následcích pohřbu Jana Patočky, o prodeji Bobů Hurikánů a o stesku po staré Šumavě

Nejraději by asi žil na Šumavě, jakou zná už jen z vyprávění pamětníků a knížek Karla Klostermanna. Podnikatel František Talián, úspěšný majitel realit, tiskárny a několika nakladatelství, která vydávají učebnice, mapy, ale i např. Učitelské noviny, týdeník Naše rodina, se narodil v roce 1948 v Boubské u Vimperka.

Kraji svých předků, kteří do Čech přitáhli s napoleonskými vojsky, teď investicemi do pobořených stavení vrací tvář, na kterou lidé bývali zvyklí. Jeho jméno najdeme nebo se skrývá pod opravenými šumavskými hotely, schwarzenberskými fořtovnami, kapličkami a křížky, pomníčky k uctění památky převaděčům, kteří zachraňovali po únoru 1948 nepřátele komunistického režimu před vězením, doly nebo popravou.

„Mí předkové se do jižních Čech dostali zřejmě s napoleonskou armádou, takže jak jméno napovídá, jsme původem z Itálie. Zůstali tady Taliáni, podle plavých vlasů zřejmě odněkud ze severu země, kteří se tu oženili. Nedávno měl náš rod sraz, jsme poměrně rozvětveni.

Jsem ročník 1948, narodil jsem se 7. března stejně jako prezident T. G. Masaryk. Byli jsme nepohodlní komunistickému režimu, vystěhovali nás z našeho domu, tatínek byl v roce 1954 odsouzen do vězení. Byl z vězení chudák tak zdecimovaný, že se dožil nízkého věku a v roce 1977 zemřel. Později jsem tatínkův rodný dům zpětně odkoupil, musel jsem ho ještě zaplatit komunistům, kterým mezitím připadl. Tatínka jsem pak i soudně rehabilitoval.

Nemohl jsem jít na gymnázium, tak jsem šel na průmyslovku do Písku. Pak jsem dělal manuálně, pracoval dva roky na montážích, stavěli jsme letiště v Praze-Ruzyni. Po roce 1968 jsem se dostal na právnickou fakultu a tu jsem v roce 1974 ukončil.

Po vojně jsem byl zaměstnán na ministerstvu zdravotnictví. Chodil jsem na filozofické přednášky bratří Dušana a Milana Machovcových a profesora Jana Patočky. Když jsem mu byl v březnu 1977 na pohřbu, lapili mě tam na hřbitově na Markétě v Břevnově estébáci. Zeptali se mě, kde jsem zaměstnaný. Řekl jsem, že na ministerstvu zdravotnictví. Byl jste zaměstnaný! odpověděli, a také že ano. Přišel jsem zpátky do práce a šéf už byl podělaný: Hele, mám pokyn, že musíš okamžitě skončit. Ptal jsem se, proč, vždyť jsem byl jen na pohřbu, tak ať mi dá tedy dovolenou. To nestačí, všechno je nafilmovaný, mám pokyny tě propustit. Tak jsem šel.

Rok jsem byl doma a přeložil asi 15 knížek pro děti na své či cizí jméno. Byly pro podnik Zahraniční literatura, hloupé dětské knížky, vydané v lido-demo, ale nějakou kačku mi překlady přinesly. Pak se nám narodil kluk Tomáš, tak jsem se přihlásil do Městské knihovny, kde jsem jako knihovník dělal různé pořady. Vydržel jsem tam rok, byl jsem dobře zašitý. Dělal jsem pak různé práce, většinou v kotelnách. Topil jsem v pojišťovně s profesorem Zdeňkem Jičínským, znal jsem z kotelny řadu chartistů.

Pak jsem se dozvěděl, že se utopil právník ve Státním pedagogickém nakladatelství, což byl monopolní výrobce učebnic, a já se na místo přihlásil. Ředitelem byl pan Satrapa, komunista, dělnický kádr, ale typ člověka, který mi nevadil. Byl sprostý, nadával, ale zase se u něj ukrývala spousta zajímavých lidí, třeba literární vědci, kteří by se tehdy nikde neuchytili.

Přišel jsem k němu, že se ucházím o místo. Ty jsi ze Šumavy, tak jak se dělají šklubánky? vybafl na mě. Náhodou jsem to věděl a dodal jsem, jak táta vyprávěl, že celou válku jedli šklubánky a jak se těšil, že až válka skončí, odepne pásek, nechá si šklubánek navařit škopek a bude do nich mlátit, dokud nějaký zbudou. Satrapa se smál a řekl, že jsem vstupní pohovor úspěšně absolvoval a že jsem přijat. Nastoupil jsem, což byla šťastná osudová náhoda. Když pak už to nebylo snesitelné, abych tam dále pracoval, a byl jsem ve výpovědi, přišel listopad 1989.

Kmenově jsem byl ještě ve stavu, takže jsem mohl hned v lednu navázat na soukromé podnikání a začal vydávat učebnice ve svém nově založeném nakladatelství Fortuna. Přes noc jsme s pozdějším ředitelem Českého rozhlasu Vlastimilem Ježkem vydali Historii v nepokřiveném zrcadle, ukázky exilové literatury v knize Čtení bez cenzury nebo Co v učebnici nebylo. Neměl jsem ani korunu, maminka mi půjčila 80 tisíc, a to bylo vše, s čím jsem začal. Dohodl jsem se s tiskárnou, že mi počká, až mi zaplatí odběratel, tehdejší Knižní velkoobchod. Vydal jsem knihu, bylo jí 200 000 výtisků, stála 19 korun.

Přišel jsem do spořitelny, kde stáli v předklonu. Měl jsem předtím věčně debet, s třítisícovým platem právníka jsem nevystačil. Klaněli se a divili, jak je to možné, že mám na účtě prakticky přes noc hned několik milionů.

Začátky byly skvělé. Vydal jsem i Boba Hurikána. Mám ho rád, začínal jsem jako tramp. Na první dovolenou jsme jeli se ženou Jarmilkou na Slovensko. Žena vzala hliníkový rozkládací stoleček a na něj dala Boby Hurikány. Něco jsme prodali u stanice metra a vydělali si na cestu vlakem. Na Slovensku jsme si užili překrásnou dovolenou a zase jeli zpět. Našel jsem tam zálohované láhve a v Praze na nádraží jsem je vrátil, abychom mohli vyzvednout stoleček z nádražní úschovny. Žena pak zase prodala první tři knížky, já peníze vzal a letěl koupit dvacet deka bramborového salátu, protože jsem měl hlad jako kuna. Byly to fantastické, krásné doby.

Vzpomínám teď na své začátky tady na Bučině, kde jsem postavil hotel Alpská vyhlídka. Bučina je místo mých snů a pro mě důkazem, že existují kruhy, které se uzavírají.

V roce 1977 jsem se dostal na devizový příslib do Bavorska. Šel jsem jako tramp pěšky, s batohem. Bylo to kouzlené a romantické. Přicházel jsem k Bučině z druhé strany, od bavorské Finsterau. Stál jsem u závory, místo nebylo zarostlé jako teď, a viděl bývalou Pešlovu chatu, kde tenkrát byli rozvědčíci a odposlouchávací služba a štekali odtud péesáčtí vlčáci.

Opřel jsem se o závoru a ten obraz mi utkvěl v paměti navždy. Jeřabinu v ohybu cesty vidím dodnes, pořád tam stojí. Představoval jsem si různé osudy lidí, kteří touhle cestou prošli – naposledy do odsunu. Kdysi dávno tudy chodili kupci, vedla tudy zlatá stezka, počátkem října 1938 tudy zase 9. německá divize obsazovala československé pohraničí.

Cítil jsem fluidum toho místa, které na mě úžasně zapůsobilo. Šel jsem dolů podél vody, místem, které je dnes vymlácené od kůrovce, přitom tam býval nádherný les. Potkali mě němečtí strážci hranic, pistole nízko u boku a varovali mě: Dál nechoďte, tam vás Češi zastřelí! Cítil jsem se rozechvělý stejně jako dnes, když přijedu do příhraničního pásma, tam, kde naši říkali Na Němcích. Kolikrát jsem tam vstoupil a pokaždé mě péesáci chytli, několikrát jsem spal na rotě a hádal se s nimi. Jako mladý právník jsem si myslel, že mám pravdu. Namítal jsem, že tzv. příhraniční pásmo nemá žádnou oporu v zákoně, ale nebylo mi to nic platné.

V těchto místech jsem cítil vždy napětí a chvění a cítím je i dnes. Věřím, že jsou osudová místa. Znovu se objevují příběhy, které mě od dětství provázely, četl jsem je nebo slyšel vyprávět od tatínka a lidí, co už nežijí. Třeba, jak převáděli přes hranice lidi přímo tady pod Bučinou.

Takhle mi Bučina z mládí utkvěla v paměti, a pak jednou přišla žena Jarmilka a ptá se: Víš, že se prodává Bučina? Vyletěl jsem málem z kůže a říkám, že to není možné. A opravdu, ve vývěsce realitní kanceláře v Blatné stálo, že Bučina je za milion korun. Okamžitě jsem tam letěl, abych zaplatil, a stále si říkal, že to snad není pravda. Ale byla, inzerát dali restituenti pana Pešla, který měl před válkou na Bučině jedinou českou chalupu – Pešlovu chatu. Potomci ji získali zpět, jenže nedostali úvěr na opravy, tak ji museli prodat.

Když se dívám kolem, pořád mi připadá neuvěřitelné, že jsem zase zde, dvě stě metrů od hranic, které můžu jen tak přejít. Vzpomínám na vyprávění táty, který byl v sedmnácti letech v německém příhraničí na zkušené, handl se tomu říkalo, a učil se němčinu v hotelu Reif, tehdy největším na Šumavě, v Kunžvartu čili nyní ve Strážném. Vzpomínal, jak jezdili pro pivo s koňmi přes hranici do bavorského Freyungu, já mu nevěřil a říkal si, že to není možné. Chodili jsme pak různými místy a táta mi ukazoval, kde dřív stávaly chalupy lidí, které si pamatoval.

Když na Bučině sedím, pociťuji stále cosi nepatřičného, že tu můžu být, a jestli je to vůbec pravda. Moje žena Jarmilka, která se už nedožila dokončení a otevření nynějšího hotelu Alpská vyhlídka na Bučině, mi říkala: Fanoušku, tady ti to půjde samo. Tohle je místo, jakých je málo. Je to Boží místo. Měla pravdu. I co se týká podnikání je Bučina místo, kam chodí spousta lidí a hodně jich cítí totéž, co já. Chodí tam za mnou z Bavorska i poslední dva odsunutí rodáci z Bučiny, kterým je už přes osmdesát let.

Zelenou Šumavu, jaká byla do odsunu Němců v roce 1946, považuji za krásnou. Když ještě byly louky loukami, nikde žádné účelově udělané tzv. mokřady, zarostlé plevelnými stromy – osiky, olše nebo jívy, které se uchytily na zbořeništích německých domů. Na Šumavě mi chybí polosamoty a samoty, osady, obyčejné louky. Stav, co byl do války, dá jen těžko někdo dohromady, protože život lidí je jiný, než býval. Ačkoliv v Bavorsku to pořád existuje, ještě tam jsou kovozezemědělci, co mají pět šest hektarů. Kdyby byla Šumava aspoň z poloviny taková, jako kdysi. Aby zde byly statky, nádržky na plavení dřeva, lesní cesty a pěšiny, farmy do pěti hektarů, aby louky byly zase loukami. Historický ráz zdejší krajiny se ale úplně změnil.

Jsem na Šumavě skoro víc než v Praze, rekonstruuje bývalou Strunzovu pilu na Kvildě, kterou jsem koupil. Potřeboval jsem prostorný objekt, kde udělám hodně věcí, které na Kvildě chybí. Bude tam velký bazén, bowling, squash, kavárna. Chci zde i rašelinné lázně a letní ležení na břehu mladé Vltavy.

V Praze mám dál své podniky, vydávám i týdeník Naše rodina, který jsem před lety koupil a zachránil před zánikem. Souvisí to i s mou povahou a přístupem. Líbí se mi, když se dobré věci nemění a trvají, jenže ony nikdy netrvají. Kdyby tak existovala jistota, že něco navěky zůstane tak, jak bylo. Tak je to ale v životě se vším, že se všechno mění – lidé, vztahy, krajiny, stromy, chalupy. A to je to, co mě trápí.

Naše rodina je zrovna takový relikv minulosti, který byl krásný. Byl to jeden z nejčtenějších časopisů, měl náklad 180 000 výtisků. Myslím si, že i dnes je velmi dobrý, říkají to všichni, ale nevím, dokdy ho udržím. Dokud budu vydělávat jinde, udržím ho. A jestli se s ním budu muset rozloučit, což by mě hodně mrzelo, nasypu si popel na hlavu.

Nemám naštěstí problém s financemi, neměl jsem nikdy úvěry a vše, co v šumavském regionu stavím, platím ze svého. Mám ale obavu i o dočasnost mých nakladatelství učebnic, protože nás nakladatele drtí technika a její elektronická forma. Nevěřím ale, že by knížka v tištěné podobě, čtení s barvami a vůní, přehlušily nové tablety.

Věřím, že všechno je otázkou náhody, osudu, že přijde ten správný čas a vy jste zrovna tu chvíli na správném místě. Jako se to stalo mě, když jsem končil ve Státním pedagogickém nakladatelství a začal pak vydávat knížky – učebnice namísto něho.

Byl jsem teď v Albánii a sestavoval knihu svých básniček, úvah a povídek. Příští rok ji pokřtíme. Výběr Albánie není náhodný, zase jsme u uchovávání něčeho dávného a vracení se do kruhu. Je to tam ještě jako kdysi, lidé žijí postaru, dodržují tradice, s oslíky vozí klacky a snopy obilí. Rád bych se proto podíval i do rumunského Banátu.

Můj velký přítel malíř Jan Kristofori, který si odseděl sedm let a zemřel v roce 2004, pocházel z Mukačeva. Teď se chceme s panem senátorem, starostou Hluboké Tomášem Jirsou, jemuž dělám poradce, vypravit na Podkarpatskou Rus. Přispěl jsem tam mojí hospodyni, která se starala o mou nemohoucí maminku, na koupi bytu, takže máme v Užhorodu kde bydlet. Podkarpatská Rus, Albánie a Banát jsou pro mě totiž stejnou nostalgií, jakou mám rád. Jsem laudator temporis acti."

~KONEC~

ŠUMAVA UZDRAVUJE

Proč Šumava uzdravuje?

“Zdraví je vždy až na prvním místě,” říká Marek Matoušek. Usměvavý mladý lékař, v jehož hlavě roku 2010 vznikla www.sumava.eu. “Miluji Šumavu, přírodu, sních. Březník, Chaloupky, Světlé hory. To jsou magická, tajemná, mystická místa. Harmonizují tělo i duši. Jsem šťastný, že tu mohu žít.”

Ríkáme tomu zkratkovitě “Šumava uzdravuje”.

Ve stomatologické ordinaci se pracuje za plného vědomí pacienta a jsem velmi rád za každý prvek tlumící strach a bolest. Málokdo si uvědomí, jak silně strach z bolesti a vlastní bolest pacienta působí zpětně i na lékaře. Lékař a pacient jsou totiž během výkonu značně “propojeni”.

Proto u nás pracujeme absolutně bezbolestně (ve vlastním zájmu) a učím sebe i pacienty vnímat i to, co je nám dáno shůry. Vážít si všemožných dalších ‘hojivých účinků’. Říkáme tomu zkratkovitě “Šumava uzdravuje”.

Odpovězte si sami – kdo myslíte, že se bude lépe hojit po náročném chirurgickém zákroku, či kdo bude odolnější zrádné infekci : Člověk kochající se na Březníku pohledem na zapadajícím sluncem do ruda nasvícený Luzný, v noci spící s čistým svědomím jako špalek, anebo vystresovaný podvodník žijící ve lži a v neustálém stresu?

Definice “být zdravý ” je mnoho. Zkratkovitě je jedna z definic “dostatek

fyzické, duševní a sociální pohody”. Mnoho lidí dnešní doby si ale zdraví spojuje jen s fyzickou stránkou – nemoc je podle nich zlomená noha, infarkt, infekce, když dostanou předepsaná antibiotika. Málokdo ale pojí “zdraví” s duševní pohodou. A co takové mezilidské vztahy – rodinné, sousedské. Ty už do “zdraví” nedává téměř nikdo. Přitom když není v pohodě duše, nemůže být ani tělo. A přesto tolik lidí chodí k lékařům pro zázračnou pilulku, ačkoliv lék drží v rukou sami. ■

Výtah z rozhovoru s MUDr. Markem Matouškem z roku 2013, tedy 10 let před tím, než Knížecí pláně koupil a začal je renovovat.

CELÝ ROZHOVOR ZDE

Počasí na Šumavě: Přírodní Klenot Střední Evropy

Šumava, rozkládající se na jihu České republiky, je jedním z nejmalebnějších regionů Střední Evropy. Tato krajina národního parku, známá také jako “zeleň Evropy”, nabízí návštěvníkům úchvatné scenérie, tajuplné lesy a křišťálově čistá jezera. Nicméně, prozkoumání této oblasti vyžaduje pozornost k aktuálnímu počasí.

Klima na Šumavě

Šumava leží v mírném podnebném pásmu. Se svými horskými reliéfy však může místní klima být proměnlivé a nepředvídatelné. Zimy zde mohou být dlouhé a chladné, s častými sněhovými srážkami, zatímco léta jsou příjemná s teplými dny a chladnými nocemi.

Jaro a léto

Jaro a léto jsou ideální období pro návštěvu Šumavy. V těchto měsících se příroda v celé své kráse probouzí. Teploty v létě se pohybují kolem 20-25 stupňů Celsia, což je perfektní počasí pro turistiku, cyklistiku a vodní aktivity na jezerech, jako například Lipno.

Podzim

Podzim na Šumavě přináší fascinující zážitky. Listnaté lesy se barví do odstínů červené, oranžové a žluté, což vytváří kouzelnou atmosféru. Teploty klesají, a tak je vhodné se připravit na chladnější počasí.

Zima

Zima může být na Šumavě opravdovým zázrakem pro milovníky sněhu. Hory jsou pokryty bílým pláštěm a nabízejí skvělé podmínky pro lyžování a snowboarding. Teploty v zimních měsících běžně klesají pod bod mrazu, a proto je důležité mít sebou teplé oblečení. Nejchladnější stanicí je Kvilda -Perla na Šumavě, která 6.2.2023 hlásila -29 °C. Nejnižší naměřená hodnota tady dosáhla minus 41,6°C. ■

(foto: Petr Moravec)

SPORT NA ŠUMAVĚ

Kam na běžky?

Magistrála začíná nedaleko centra města jižním směrem pod sjezdovkou Samoty v nadmořské výšce 790m.n.m. a začíná 3km stoupáním na rozcestí Zámecký les (3km), poté se stáčí zpět na sever, kde celkem pohodlně dojedeme na křižovatku Gerlova Hut (8,5km; ve výšce 960m.n.m.) – toto místo lze použít též jako nouzové nástupní při nedostatku sněhu v Železně Rudě. Další část trasy vede podél silnice po nové cyklotrase na Novou Hůrku (13km), zde je možnost krátkého odpočinku či malého občerstvení v místní hospodě.

Odtud magistrála stoupá na bývalou Hůrku (15,5km) a dále pokračuje přes Vysoké Lávky (18,5km), Formberk do Prášil (21,5km; 870m.n.m.), zde opatrně při závěrečném sjezdu. Prášily umožňují v případě nepříznivého počasí či pomalejšího postupu ukončit denní trasu a přenocovat. Při optimálních podmínkách však doporučujeme po vydatném obědě pokračovat dále na Slunečnou (23km), Liščí díry a kopcem až na Předěl (28,5km; 1235m.n.m.) pod horou Poledník – rozhledna. Z Předělu pokračujeme mírným sjezdem na rozcestí Bavorská cesta (31km) a dále kolem Oblíku na Javoří Pílu (34,5km) – zde je sjezd už poměrně ostrý. Z Javoří Píly nás krásná vyhlídková cesta podél Javořího, později Roklanského potoka, dovede přes Rybárnu (38km) až do cíle prvního dne – obce Modrava (40km; 980m.n.m.). V sezóně je potřeba počítat s plnou obsazeností lůžek a proto doporučujeme nocleh objednat předem.

Z Modravy vyrazíme proti proudu Modravského potoka, příjemným, mírným stoupáním po cestě směrem na Březník. Až na toto malebné místo ovšem nedorazíme, ale asi 2km před tímto cílem na rozcestí Na ztraceném (45km) odbočíme vlevo a začneme prudce stoupat přes Ptačí nádrž (47km) až na nejvyšší místo lyžařské běžecké magistrály na Černou horu (51km; 1272m.n.m.),

(foto: www.kudyznudy.cz)

zde při dobré viditelnosti je jižním směrem možno spatřit cca 300km vzdálené Alpy. Z Černé hory sjíždíme bezpečně k rozcestí U pramenů Vltavy (53km) a opět začneme ostře stoupat pod horu Stráž (54,5km) a dále sjezdem na Bučinu (56km) – opět výhled na Alpy. Zde rychlým sjezdem na Knížecí Pláně (58km) – možnost občerstvení v místním hostinci.

(foto: www.bezky.net)

Šumavská magistrála

Proč ji na Šumavě máme, kudy vede, co nabízí a kdo a jak ji platí, to jsou otázky na něž se pokusíme odpovědět.

Proč vlastně magistrála?

Časy dálkových lyžařských přejezdů již patří zřejmě minulosti, nedostatek času nahrává spíše kratším okruhům s navracením se do výchozího bodu lyžařské túry. Dnešní smysl Šumavské magistrály jako dálkové trasy spatřujeme mnohem více v jejím sjednocovacím významu pro celou oblast Šumavy, jež je využíván zejména marketingově. Hlavním přínosem pro lyžaře by měla být garantovaná kvalita lyžařské stopy v celé délce magistrály, včetně zajištění přístupů z šumavských obcí podél této spojovací linky.

Kudy vede?

Lyžařská Šumavská magistrála propojuje Šumavu od Železné Rudy k Lipnu, reaguje na poptávku po realizaci upravené trasy, která by umožnila v několika dnech projetí celé Šumavy. Projekt není nový a v podstatě umožní oživení kdysi oblíbených „Přejezdů Šumavy“. Šumavská magistrála začíná v Železně Rudě – hlavním lyžařském středisku západní části Šumavy. Toto středisko disponuje dostatečnou kapacitou parkovacích míst a jako jedno z mála na Šumavě je napojeno na železniční síť ČD, velmi dobré je i autobusové spojení.

(foto: www.bezky.net)

SPORT NA ŠUMAVĚ

Magistrála pak pokračuje na Ždárské sedýlko (60km) a dlouhým sjezdem do obce Strážný (68km; 810m.n.m.). Zde doporučujeme přespát. Trasa dnešního dne měří pouze asi 30 km, ale jedná se o druhý den, kde se kumuluje únava, nehledě k tomu, že lze přidat zajiždku na Březník, která nám denní trasu prodlouží zhruba o 5 km. Doporučení o dopředu zamluveném ubytování platí i pro tuto lokalitu, i když již není zdaleka tak hojně navštěvovaná jako předchozí Modrava. Poslední den přejezdu Šumavy zahájíme ze Strážného (68km) kolem čerpací stanice MOL, podél silnice na hraniční přechod, kterou asi po 1 kilometru podjedeme a zvlněným terénem projedeme přes bývalou osadu Dolní Cazov (72km) na Mlaka (75km) a dále přes Krásnou Horu do Nového Údolí (80,5km; 800 m.n.m.) – celý tento úsek magistrály vede většinou v bezlesí a umožňuje

krásné výhledy do okolí, na začátku Splavské rašeliniště, později kolem Krásné Hory výhledy do blízkého Německa, okolí Bischofsreutu.

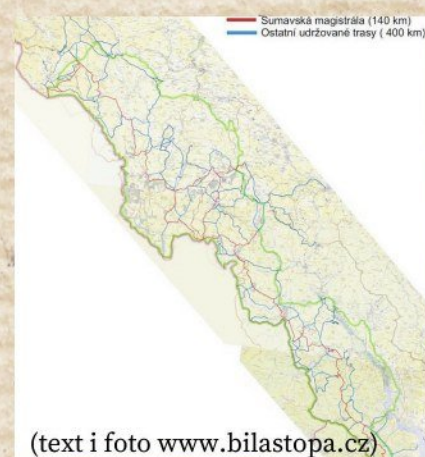
V Novém Údolí popř. Haïdmühle rozhodně nevynechejte možnost občerstvení, neboť nás bude čekat závěrečných asi 25 km bez jakéhokoli zázemí v oblasti Trojmezí hornatiny a dále Smrčiny. Z Nového Údolí začneme stoupat směrem

k Schwanzenberskému plavebnímu kanálu, jakmile jej po 5km dosáhneme, čeká nás podél tohoto kanálu úsek po naprosté rovině až k rozcestí Hučina (90km).

**AKTUÁLNÍ STAV
BĚŽECKÝCH TRAS**

Poté už zvlněným terénem na Říjiště (96km) a dále na Seitzovu cestu (101km; 940m.n.m.), pak již následuje závěrečný sjezd na Josefův Důl (104km) a po rovině při plavebním kanálu kolem penzionu Marie (výborné a zasloužené občerstvení) na Zadní, Zvonkovou (106km; 825m.n.m.) popř. na hraniční přechod Pestřice/Sonnenwald. Zde Šumavská lyžařská magistrála končí s možností pokračovat na Rakouském území v okolí Schönebenu a Hochfichtu. ■

(text i foto www.bilastopa.cz)

VE STOPÁCH KRÁLE ŠUMAVY

(zdroj: www.zdeneksmida.cz)

Král Šumavy, natočený v roce 1959 pod režijním vedením významného českého režiséra Karla Kachyni, je klenotem v české filmové tvorbě. Tento snímek vychází z příběhu spisovatele Karla Klostermanna a stává se nejen vizuálním zážitkem, ale i hlubokým pohledem do lidského charakteru a vztahu člověka k přírodě. Film, jak už název napovídá, se natáčel na Šumavě. Filmaři měli k dispozici prostor Vojenského újezdu Dobrá voda. Pro účely natáčení armádní pyrotechnici vytvořili umělou bažinu – odpálili výbušniny a do kráterů svedli Prášílský potok. Armáda štábu krom toho zdarma poskytla rekvizity a další materiál. Filmování probíhalo navzdory záludnosti šumavských exteriérů (Hartmanice, Prášily, Kvilda) hladce a již na podzim 1959 byl film hotov. Jeho kopie byla vedením zestátněné kinematografie schválena bez výhrad a Kachyňa s Illíkem navíc získali prémii za vzornou práci.

Filmová místa

Podstatnou část filmového děje tvořila šumavská obec Kvilda. Dlužno dodat, že i když se film natáčel v roce 1959, zachycuje děj o 10 let zpět. V poválečných letech střežili hranice příslušníci pohraničních útvarů Sboru národní bezpečnosti.

I přesto se ve filmu Král Šumavy setkávají dvě generace ochránců československého pohraničí.

(foto: www.zdeneksmida.cz)

Filmový hostinec byl kompletně přestavěn a v současnosti zde sídlí hotel Šumava Inn. Jednou z místních částí Kvildy je Hrabčecí Huť. U Hrabčecí Hutě na cestě, která vede k pramenům Vltavy a na Bučinu, se natáčely záběry, kdy strážmistr Karel Zeman usilovně dotírá za Marií Rysovou. Při cestě ve filmu stojí Galapetrův domek, který se dochoval do současnosti.

Šumava Inn

V podstatě v nezměněné podobě zůstal kostel svatého Štěpána. Výraznou proměnou však prošel kvildský hřbitov, který se ve filmu několikrát objevuje. Komunistická strana nechala koncem 70. let odstranit na hřbitově litinové kříže a náhrobky německých občanů. V roce 2004 se podařilo obci většinu náhrobků získat zpět – tyto se nyní nacházejí vyrovnány ve dvou řadách na hřbitově, který v současnosti již svoji funkci neplní.

(foto: www.filmovamista.cz)

Kostel svatého Štěpána

Filmové bažiny pro potřeby filmu vznikly uměle. Vojáci Vojenského újezdu v Dobré Vodě pro potřeby natáčení filmu Krále Šumavy nejprve uměle přehradili

Prášílský potok. Následně do prostoru před umělou hrází vojáci vystřelili miny. Do vzniklých kráterů po minách byl posléze potok vypuštěn. Takto vznikly filmové bažiny. Ve filmu jsou patrna oka po vybuchlých minách.

(foto: www.zdeneksmida.cz)

Filmové záběry nekonečných hraničních močálů se natáčely ve Vojenském újezdu Dobrá Voda na Šumavě. Jelikož se na budoucím území újezdu nacházelo množství osad, musely být nuceně vysídleny a zbourány. Filmový hamr byl ve skutečnosti starým mlýnem (i když si ho filmový štáb pro svoje účely upravil) - nacházel se v osadě Šerlův Dvůr na levém břehu Křemelné před soutokem této řeky s Prášílským potokem. ■

dnešní společenský sál na Kvildě

NEPŘEHLÉDNĚTE NAŠE SPECIALITY V MENU

Borůvkové knedlíky

Jablečný štrůdl

Lívanečky se žahourem

VE STOPÁCH KRÁLE ŠUMAVY

Jednu z nejsmutnějších kapitol našich poválečných dějin psaly šumavské hvozdy, pláně i potůčky zbarvené krví těch, kteří – protože se dusili v surové atmosféře neotesaného bolševismu pod „knutou moskevskou“ – prchali, jak se říkalo za kopečky, na vysněný západ. Legendárním převaděčem byl bezesporu Franz Kilian Nowotny, přezdívaný „Král Šumavy“.

Zásluhou Jihočeské centrály cestovního ruchu i vydavatele Naší rodiny se za touto postavou – která v roce 1959 inspirovala spisovatele Rudolfa Kalčíka a režiséra Karla Kachyňu k natočení mistrovského, navýsost napínavého filmu (shlédly jej na 4 miliony diváků!), který je však z ideologického pohledu bezuzdnou propagandou o pohraničnících, co se u vidiny „opuštěného“ s nasazením života honí za převaděči i převáděnými – vypravme tam, kde se odehrály dramatické okamžiky jeho života...

Při otázce kdo vlastně byla dodnes tajemná a demonizovaná postava šumavských pralesů a močálů, symbol starých pašeráků a převaděčů přes bavorskou hranici, kterou proslavil Kachyňův slavný film, musíme zapomenout na uměleckou fantazii! S historickou skutečností totiž nemá prakticky nic společného, jen jméno slavného převaděče. Pro námět Krále Šumavy byly použity příběhy samotného Kiliána, ale rovněž Josefa Hasila, bývalého šumavského převaděče a později agenta americké zpravodajské služby CIC, a agenta Jana Krále.

Narodil se 1. prosince 1905 pravděpodobně v osadě Pláně (Planie) čp. 88 u Starých Hutí, spadajících pod obec Nové Hutě (německy Kaltenbach). Často se uvádí, že byl vlastním jménem Franz Nowotny a Kilian bylo jen krycí jméno. Všechny přístupné matriční a úřední dokumenty, četnická hlášení z 30. let a dokonce i nápis na Kiliánově hrobě však nesou jméno Kilian Nowotny a jak se zdá, ve skutečnosti bylo krycím jménem právě jméno Franz. Kilián za své pašerácké éry v době první republiky a těsně po válce také používal přezdívky Sekáč a Dlouhý Hans. Zvláště druhá přezdívka je zajímavá tím, že byl Kilián ve skutečnosti menší a silnější postavy a očividně tak chtěl zmást četníky a finance, kteří jej neznali. K těmto přezdívkám došlo nejspíš tak, že místní lidé pašeráky kryli, protože pro ně byli také „bankami chudých“, neboť jim bezúročně půjčovali peníze.

Když se četníci a financové ptali, jestli někoho v lese nepotkali, odpovídali, že jen „Dlouhýho Hanse“, nebo „Franze“. Kilián také využíval toho, že v té době žilo v Kaltenbachu a okolí 8 rodin Nowotných a nikdo všechny pořádně neznal. Přezdívka Sekáč se ujala až po roce 1948, když začal převádět agenty. Zatímco v době své největší slávy byl Čechy přezdíván Králem Šumavy, Němci mu říkali Paschkönig (král pašeráků) a Grenzkönig (král hranice), Američani si ho pak překřtili na King of the Road (krále silnice). Řezník začínal se „šňupákem“ Příjmení Nowotny naznačuje pašerákův německo-český původ (matka se za svobodna jmenovala Uhlirschova (Uhlířová)). Už Kiliánův otec Josef byl slavným pašerákem, který svého synka bral na cesty přes hranici už od jeho devíti let. Od něj se Kilián naučil dokonale se vyznat ve svém rodném kraji, znát každý lesní kout a rašeliniště, státní hranici a službu Finanční stráže.

Kilián ve Vimperku (Winterbergu)

Vyučil řeznickému řemeslu, odsloužil základní prezenční službu v čs. armádě u 1. pěšího pluku v Českých Budějovicích a roku 1935 se oženil s Theresií Pfeifferovou, s níž měl dvě dcery. V té době ale už zdárně překonával pašeráckou pověst svého otce. Přes hranici pašoval sacharin, jehly, nitě, tabák... Jako všichni pašeráci začal se šňupacím tabákem brisilem, což byl pro šumavské Němce „brazil“. Později přidal cigaretové papírky, dutinky, přenášel cokoli, čeho byl na jedné straně hranice nedostatek – baterky, dynamo, dokonce šicí stroje, ale v závěru pašeráckého období měl absolutně největší úspěch se zapalovači. Financové a četníci se jej marně snažili dopadnout. O jednom takovém pokusu nám zanechalo svědectví dochované četnické hlášení. „V noci 27. ledna 1933 přistihli četníci Kiliána a Jana Fastnera v domě Evarista Petličky v Pohorsku čp. 42, jak zde prodávají pašovaný sacharin. Kilián vrazil loktem do břicha praporčíka Fabriciuse a vyběhl z domu ven, kde sice uklouzl na ledu a upadl, ale ihned se mu podařilo vstát a utéct do blízkého lesa, kde zmizel.“ Připomeňme, že tehdy u financů platilo určité nepsané pravidlo – přimhouřit oči nad pašováním do cizího státu a naopak potírat především pašování na naše vlastní území.

Ve válce okusil námořníčinu Kilián jak vidno pašoval i v době tvrdé šumavské zimy, na lyžích nebo na sněžnicích a údajně dokázal na lyžích sjet skalní stěnu nad Prášílským jezerem, aby unikl pronásledovatelům – finanční stráž. Trasu přechodu přes českou hranici při pašování často měnil. Jeho oblíbené cesty z Bavorska vedly přes Knížecí pláně (Fürstenhut) nebo přes Chaloupky (Hüttl), součást obce Bučina Buchwald (o té dnes ještě bude řeč). Jedna cesta na naše území bývala dlouhá od 20 do 30 km a po splnění úkolu se často musel ještě v noci vrátit zpět.

Kilián - filuta

Vyprávělo se, jak jednou se svým kolegou napálil četníky. Bylo to v létě za bílého dne. Cestu s pašovaným zbožím někdo prozradil, ale kamarádi, kterých měl velmi mnoho, jej stačili varovat, že se na něj chystá past. Kilián se s kolegou vrátil zpět do Finsterau, kde se převlékl za kněze. Malého a drobného společníka, kterého často brával při pašování s sebou, převlékl za ministranta. V tomto přestrojení putovali na naše území, kde na ně čekali četníci. Přestrojený Kilián počastoval četníky Božím požehnáním a spěchal dál, prý „udělit poslední pomazání umírajícímu“.

Kilian Nowotny byl oblíbený v širém okolí

Žádný dokument ani svědectví se nezmiňují o jeho zapojení do Henleinova sudetoněmeckého hnutí. Naopak, Kiliánova matka byla za války několikrát zatčena gestapem pro udání, že poslouchá londýnský rozhlas, ale nikdy jí to nebylo dokázáno. Kilián sám vzpomínal, že když roku 1940 byl nucen narukovat do německé armády, musel trpět posměšky a buzeraci od říšských Němců kvůli svému příjmení českého původu a oblíbenosti u Čechů. Zařadili ho k válečnému námořnictvu – Kriegsmarine, kde sloužil na minolovce, která byla v únoru 1943 v boji potopena. Strávil šest hodin v ledovém moři, než byl zachráněn britskými námořníky. Dostal se tak do zajetí, odkud se mu koncem války podařilo uprchnout a vrátit se na rodnou Šumavu. Z té byl ale v následujícím šestačtyřicátém roce s ostatními německými obyvateli odsunut, aby se i s rodinou usadil nedaleko hranice, v bavorském Röhrenbachu. V duchu Kiliánova temperamentu se mu podařil kapitální kousek: ještě v noci se s koňským povozem vrátil a z rodného domu si odvezl nábytek a ostatní vybavení.

V Bavorsku se nejdříve živil jako řezník, roku 1947 si otevřel obchod s palivovým dřevem a nakonec si postavil i dům. Komunistům navzdory! Hned po válce začal znovu pašovat. Na území ČSR zůstali známí a příbuzní, kteří mu pomáhali. A poprvé začal příležitostně přes hranici převádět i lidi, nejčastěji ty, kteří měli nějaký škraloup z doby protektorátu a báli se trestu. Kilián měl i po čtyřicítce výbornou fyzičku, jak uvidíme i z popisu trasy, kudy převáděl téměř denně. Kiliánova nejslavnější éra přišla roku 1948, kdy se po únorovém převratu chopili moci v ČSR komunisté a mnoho lidí prchalo do západních států a někteří se také na území Československa vraceli jako agenti západních tajných služeb, aby se tak účastnili protikomunistického odboje. Tehdy navštívil Kiliána major americké CIC James Williams (krycí jméno), a požádal ho o pomoc s převáděním agentů do ČSR a uprchlíků do Bavorska. Kilián souhlasil. CIC (Kontrašpionážní sbor) si nemohla vybrat lepšího a zkušenějšího převaděče. A převádění nezbohatl. Dokud Kilián jen pašoval, nikdy u sebe nenosil zbraň, v době práce pro CIC byl už touto tajnou službou vyzbrojen, pravděpodobně jen pistolí. Soupeři na hranicích se pro Kiliána stali příslušníci pohraničního útvaru SNB 9600, kteří střežili západní hranici. Bylo jich ale velmi málo, takže šance projít hranici byla proto poměrně vysoká. Nejinak tomu bylo v prostoru útvaru Kvilda, jehož úsekem Kilián převáděl. Pokud se dostal do střetu s hlídkou SNB, snažil se odlákat její pozornost od lidí které převáděl na sebe. Dělal hluk lámáním a šustěním větví, a pokud příslušníci SNB začali střílet, křikem předstíral, že je raněný a přilákal tak pronásledovatele k sobě. Takhle ostatním členům skupiny umožnil nepozorovaně uprchnout jiným směrem a jemu samotnému se už nějak podařilo dostat se za hranici... Není znám případ, že by Kilián někdy použil střelnou zbraň, dokonce ani při svém posledním přechodu, kdy byl postřelen, nevystřelil. Nikdy taky nepožadoval po utečencích peníze. Jen pokud mu někdo něco sám nabídl, případný dar přijal. I když ho vyplácela CIC, nejednalo se o sumy, na kterých by se dalo závratně zbohatnout, o čemž svědčí i fakt, že i v době převádění si Kilián stále přivydělával pašováním.

Z ČSR do Německa pašoval především cigarety a cigaretové papírky, z Německa pak jehly, nylonky, žiletky a zapalovače. „Slavný“ Kanál 54 Král Šumavy využíval několik tras přes hranici, nejslavnější a nejpoužívanější z nich v materiálech StB dostala označení Kanál č. 54 a jen na českém území měřila 23 km. Začínala nedaleko Vimperka, od křižovatky U sloupů, kde stával hostinec manželů Koubových, kteří u sebe běžence přechovávali. Někdy také přespávali uprchlíci v nedaleké samotě Josefa Peka. Cesta pokračovala do údolí Volyňky, kterým vedla železniční trať. Té se Kilián držel až k Medvědímu potoku, který překonal v lese „V Lovčím“, prošel kolem Brložského jezírka, vystoupal k Michlově huti, od té přes vrch Kamenná nad Šindlov, kde se otočil k jihu nad Nový Svět. Přešel silnici mezi Novým Světem a Šindlovem, ale musel překonat Chalupskou Slat. (To byl onen slavný močál z filmu Král Šumavy.) Chalupská slat ale není hraničním močálem a je úzká asi jen půl kilometru. Kilián přes ni přecházel, aby si zkrátil cestu a nemusel celou slat dlouze obcházet a především aby se vyhnul hlídkám na křižovatkách a silnici. Za ní přes Svinná Lada vystoupal k Janské hoře, po jejímž jižním svahu se dostal do údolí Teplé Vltavy, východně od Františkova. Pod Janskou horou byl nejnebezpečněji úsek trati – dřevěný mostek přes Teplou Vltavu. Pokud to šlo, Kilián řeku jednoduše přebrodil, když ale byla rozvodněná nebo příliš ledová, přecházel přímo přes mostek. A pak už vzhůru do sedla mezi Stanovou horou a vysokým stolcem, odkud vedl běžence po severozápadním svahu Stolového hřbetu po vrstevnici vrcholů Vysoký stolec a Stolová hora. Ke státní hranici se dostal pod vrcholem Stráž (Postberg) – poblíž pramenů Vltavy, a hranici překonal východně od vrcholu Siebensteinkopf – Sedmiskalí, kde přes hranici vede stará pašerácká stezka (necelý kilometr dál na východ stávala obec Bučina (Buchwald). Na bavorském území, kde bylo třeba se vyhýbat i německým hraničním policistům, kteří nebyli o akcích CIC informováni, musela Kiliánova skupina dojít podél potoka Reschbach k vodní nádrži Reschbachklause, kde už skupinu převzali Američané, anebo až do první bavorské obce – Finsterau.

Převaděč - šampion

Kilián údajně podle svých slov přešel státní hranici 2000 x a převedl až 15 000 lidí. Do toho jistě započítal i cesty při pašování před válkou a po ní. Úmyslně o sobě šířil lži a nepravdy. Vodil skupiny tři až osmi osob, někdy i s dětmi, uspanými odvarem z makovic. Chodil pravidelně od svých 20 do 45 let, minus 5 let za války = 20 let x 52 týdnů. To znamená 1040 přechodů. Cestu tam a zpátky počítal za dvojnásobný přechod, takže číslo 2000 je reálné.

Palba z „pivního hrnce“

Poslední cestu přes hranici z Bavorska do Čech podnikl Kilián 5. května 1950, kdy převáděl trojici agentů CIC právě zmíněným Kanálem č. 54. Protože jeho trasa byla prozrazena v některém bavorském utečeneckém táboře, jež byly prošpikovány nasazenými agenty StB, zřídili si příslušníci SNB stále pozorovací postavení blízko dřevěného mostku přes Vltavu pod Františkovem, na skalce zvané „pivní hrnec“ (Biertopf). Čtyřčlenná skupina pod vedením Kiliána překročila bavorsko-českou hranici mezi Finsterau a Bučinou a dostala se až k onomu dřevěnému mostku přes Vltavu kolem deváté večer. V tu chvíli spustili příslušníci SNB z Pivního hrnce, navíc bez varování, palbu ze samopalů a vystřelili i světlice. Hned na začátku palby Kiliána, který šel jako první, kulky zasáhly do prsou... Zraněn, ale z posledních sil... Zůstal ležet ještě před mostkem, ostatní agenti ho stačili přeběhnout směrem do vnitrozemí a zmizeli v zalesněném svahu. Kilián použil starou pašeráckou lest – ležel na zemi a hlasitě naříkal, aby vzbudil u esenbáků dojem, že je vyřízený a nemusí si ho proto zatím všimnout. A skutečně – nestarali se o něj, ale rozběhli se za třemi uprchlíky. Kilián toho využil, rychle vstal a stejnou cestou se pustil k hranici zpátky do Bavorska. Tou dobou však už ztratil spoustu krve, kousek za hranicí zkolaboval a byl by zemřel, kdyby ho naštěstí nenalezla americká hlídka a nepřevezla ho do vojenské nemocnice v Grafenau, čímž mu zachránila život. A agenti, kteří se rozprchlí do vnitrozemí? Do tří dnů byli pochytáni – dva z nich dostali doživotní trest, zatímco třetího popravili. Král zemřel, legenda žije dál! Tak nadobro skončila převaděčská éra Krále Šumavy, který – když se vyléčil ze zranění – se na hranici už víckrát nevrátil! Pašeráctví a převaděčství definitivně pověsil na hřebík a živil se coby obchodník se dřevem. Rádio Svobodná Evropa v Mnichově a ve Vídni natočilo s Kiliánem řadu relací. Podle nejméně dvou svědectví rodinu Nowotnych na území Bavorska sledovala StB a v roce 1957 se dokonce pokusila o neúspěšný atentát na Kiliána. Ten roku 1967 ze zdravotních důvodů prodal dřevařskou firmu a věnoval se životu důchodce. Deset let nato – v březnu 1977 v nemocnici ve Waldkirchenu v nedožitých dvaasedmdesáti letech Král Šumavy alias Franz Kilian Nowotny vydechl naposled. Pochován je ve svém druhém domově v bavorském Röhrenbachu. Ostatně, právě postřelením Krále Šumavy definitivně skončila i historicky letitá doba pašeráků a převaděčů a život na česko-bavorské hranici zcela odumřel, neboť už v lednu 1951 někdejší režim zřídil hraniční a zakázané pásmo, v němž byla všechna stavení dřívějších samot, osad i obcí (včetně kostelů) zbořena, „aby se v nich nemohli ukrývat agenti“. Ostrahu hranic ČSR převzala nově zřízená Pohraniční stráž, způsob střežení byl změněn na vojenský a krátce nato započala výstavba „železné opony“. Tím definitivně skončila doba králů Šumavy. Památník u františkovského mostku coby pocta převaděčům To ale není tak docela pravda, protože jednomu Šumavanovi se tak říká i dnes. Je to právě vydavatel Naší rodiny dr. František Talián, který na nás, novináře, čekal za proslulým mostkem přes Teplou Vltavu v ještě proslulejším Františkově. A nebyl tu sám, ale s jedním z iniciátorů a organizátorů umístění pomníku na paměť skupiny agentů – v čele s legendárním Kilianem Nowotnym, zvaným král Šumavy, která byla v květnu 1950 přepadena esenbáky – Květou Pěničkovou, jež na Šumavu přišla v oněch žhavých letech. Jejím sousedem v Nových Hutích se totiž stal Franz Pösl, jehož osud byl tragicky poznamenán právě touto událostí. Prchající agenti tehdy hledali pomoc u něho, na samotě zvané Torfstich-Planie. Pösl se oprávněně domníval, že ho sledují a k sobě domů je nepustil. Přesto „spadla klec“. Měl toho na kontě už hodně a tušil, že je v nebezpečí. Věděl, že když někoho chytanou a budou ho mlátit, tak ho prozradí. To se také stalo, když pro něho přijeli.

Protože věděli, že je to starý pašerák, fyzicky zdatný a odvážný a je schopen jim utéct, vymysleli léčku: řekli, že zapadli v lese a že by potřebovali, aby jim půjčil prkno. Když jim ho přinesl, řekli mu: „Tak vás zatýkáme.“ Později se životním partnerem Květy Pěničkové stal Hans Baier, kterého po válce potkal osud tehdy tak typický pro tyto končiny – byl odsunut.

K pomníku

„Tenhle kámen mně pomohl nalézt v potoce starosta Vostradovský a ještě s jedním hochem to sem dovalili a zahrabali do země. Odhalovali to dva lidé – paní Peková, která dostala 12 let za to, že jednoho z převáděných nechala přespat, a pan Starý, ten za to, že jinému půjčil kolo, vyfasoval taky 12 let. Jenže pouhých 14 dní po odhalení nám pomník polili kyselinou, protože němčina, která je i na desce, se v tomto kraji neodpouští...“ „Bojovkou“ uctíme oběti hranice. Pod vedením šéfa bučinského hotelu Alpská vyhlídka Libora Herzy se od mostku ve Františkově aspoň symbolicky vydáváme po části historické převaděčské stezky, navíc za bílého dne a i když se první dva kilometry málo schůdným terénem do vrchu pořádně zadýcháme, je to spíš taková procházka. Jenže představa, že se tudy v noci a ve svízelných podmínkách ubírali ti,

kterí utíkali z vlasti zachvácené komunistickým terorem, je úděsná! Večer pak si ještě s Liborem oblečeným od hlavy až k patě v černém převaděčském oděvu dáme „bojovku“ u nedaleké německé hranice. Někteří z našich už se cítí být na druhé straně, v Bavorsku, ale ouha! V americkém džípu, co je odváží, však sedí převlečení čeští policajti, takže podraz... My ostatní klopýtáme přes větve a výmoly než se dostaneme k plotu s ostnatým drátem, který býval nabit vysokým napětím 3000 až 6000 voltů! Rychle, zavelí náš převaděč Herza – dveře v železné oponě jsou otevřeny a druhé, ty ke svobodě, taky... Když se pak nazítří ráno v útulné restauraci hotelu Alpská vyhlídka dr. Talián – který jej vybudoval na místě bývalé Pešlovy chaty – dozví, že jeden z nás se o ostnatý drát škrábl, utrousí: „Ještě, že jsme vypnuli proud...“ Ale to už je jen pro pobavení, zatímco před šedesáti lety v tomto líbezném koutě Šumavy tekla krev těch, kteří navzdory smrtelnému nebezpečí hleděli ke svobodě a demokracii.

Zdeněk Lébl

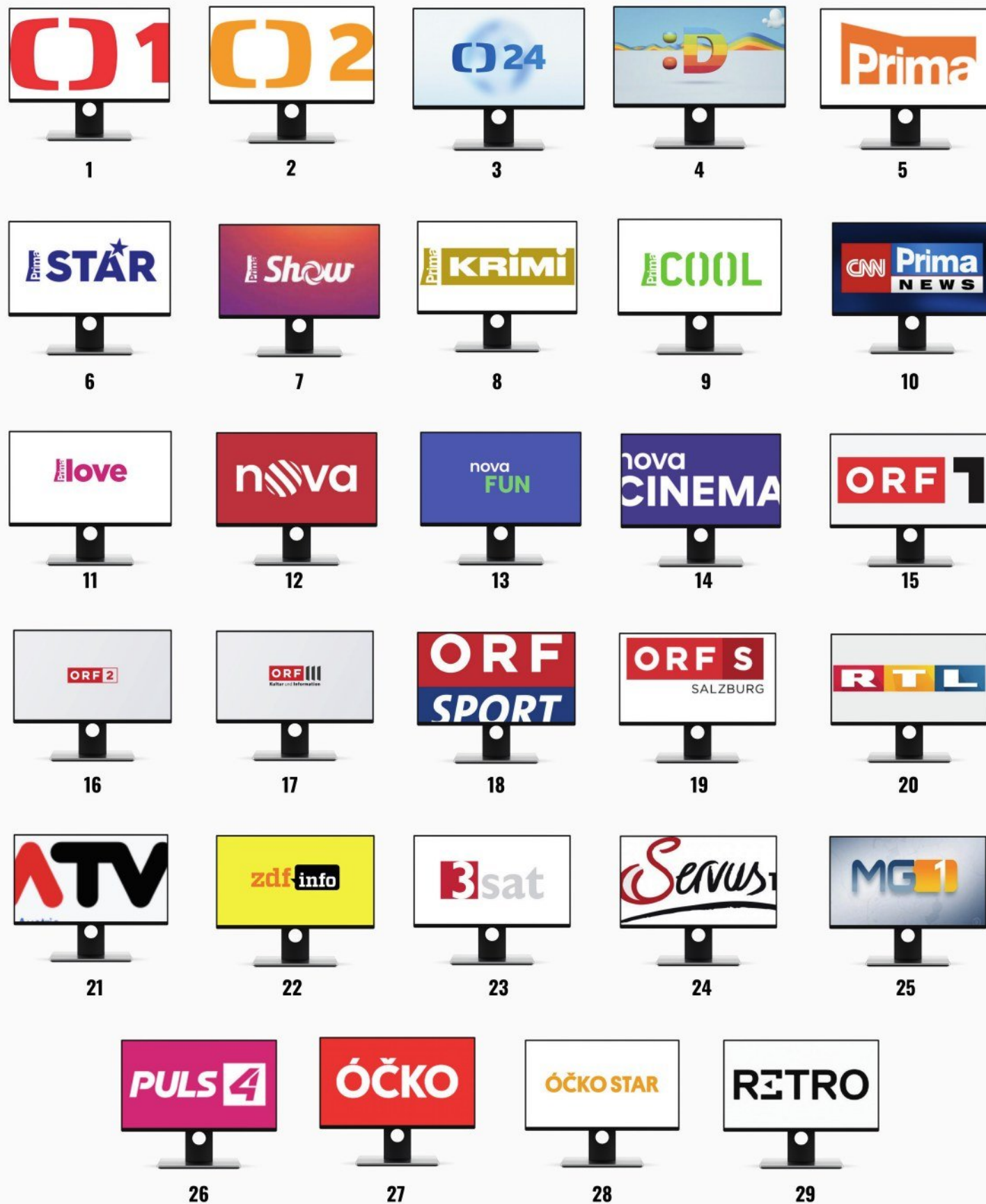
JUDr. František Talián

týdeník Naše rodina

MUDr. Marek Matoušek

www.sumava.eu

TELEVIZNÍ PROGRAM

CO U NÁS MŮŽETE NAJÍT?

FOTO: PETR MORAVEC

1. sněhový historický rekordů

2. nápis Da Woid mocht di Xund

3. bobří bratři

4. okno pohled do přírody

5. nápis Šumava uzdravuje

6. květináče s květinami

7. další výrobky od našeho řezbáře

8. naše borůvkové knedlíky

9. rušná zóna

10. klidná zóna

11. další dřevěné výrobky od našeho řezbáře

12. krmítko pro ptáky

13. hřiště pro naše nejmenší

14. panoramata všude, kam pohlédnete

ŠUMAVA UZDRAVUJE

tričko pánské
s logem Šumava uzdravuje

ramena zpevněna
všitým proužkem

100% bavlna

v několika velikostech

tričko dámské
s logem Šumava uzdravuje

krátký rukáv a kulatý
lemovaný průkrčník

100% bavlna

v několika velikostech

PRO VÁS

mikina pánská s logem
Šumava uzdravuje

65 % bavlna, 35 % polyester

nakládaná kapsa
ve stylu klokanky

VÍCE ZBOŽÍ
NAJDETE
NA NAŠEM E-SHOPU

dámská mikina
s logem Šumava uzdravuje

65 % bavlna, 35 % polyester

nakládaná kapsa ve stylu
klokanky a kapuce
s podšívkou

ŠUMAVA UZDRAVUJE

MAREK MATOUŠEK 1.12.2023

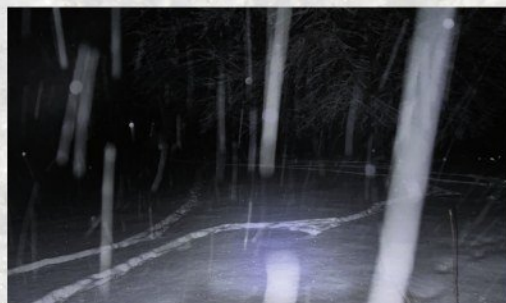
Po dokončení rozsáhlé renovace a výstavby moderní velké plně automatizované čističky odpadních vod jsme se minulý týden učinili odvážné rozhodnutí. Hájenka Knížecí Pláně, tento ráj uprostřed divoké šumavské přírody, bude od 1. prosince 2023 otevřena nepřetržitě po celý rok a uděláme vše, aby se postupně stala jakýmsi pramenem naděje uprostřed čím dál více dekadentního světa. Datum 1.12.2023 v sobě mysticky spojilo více věcí.

S naší pomocí se místní příroda dočkala v posledních týdnech mnoha výrazných zlepšení a proměn, které nás naplňují pevným přesvědčením, že jdeme správným směrem. A právě příroda nám na prvního prosince přichystala dar, který překročil hranice našich nejdivočejších představ, až nás ohromil svou krásou a intenzitou.

Pro mě, jako vášnivého milovníka běžek, přinesl tento den nečekaný zážitek. Po náročném dni v práci jsem se rozhodl dát si opět do těla. Ne v tělocvičně, fitku nebo v hospodě. Ale jak jinak než v přírodě. Dnes, stejně jako včera, jsem zvolil stejnou trasu – Pláně – Židovka – Bučina – Chaloupky – a zpět na Pláně. Ale tentokrát mi přinesla nečekanou adrenalinovou výzvu.

Nový sněhový příděl byl hojný, možná až příliš. A k tomu, tak jako vždy nebyl nepoužit žádný vosk, lyže byly lyžema. Výsledkem byla jedna velká “bačoura” na skluznici při prošlapávání v tu chvíli asi 50 centimetrů sněhu. Šlo o šílenou jízdu, o skluzu nemohla být řeč. Zbyly jen proudy potu a naprostá tma s vánicí.

Deset kilometrů od civilizace se tělo i duše stávalo součástí přírody a na chvíli jsem byl stromem, vločkou, křížkem, větrem, jezevcem, vším a ničím. Prostor a čas přestaly existovat, a já byl někde jinde, mimo realitu.

Co tento zážitek udělalo doopravdy nezapomenutelným, byla nečekaná přítomnost šestičlenné vlčí smečky, jejíž stopy se křížily s mou trasou v prudké vánici nedaleko Furíku. Jak naznačovaly stopy, šelmy procházely klidně a měly “stopní dráhu v kroku”. Pohled na tyto obtisky zanechal mrazivý pocit v mých žilách, ačkoli pro vlky jsem se zřejmě ukázal jako příliš výživný pokrm. Jejich jedinou reakcí bylo dvojí smutné zavytí, které zaznělo pár set metrů od mého místa proti větru, v oblasti, která kdysi nesla jméno Zweihäuser, český Dvojdómí.

Oblast okolo bývalé bučinské školy, kde kdysi studovaly děti Böhmů, německy mluvících Čechů, vždy vyvolává zvláštní pocity. Poslouchat příběhy Helmuta, Güntera a dalších o jejich zkušenostech jako Bohmáků je dojemné, protože v době před válkou, kdy mluvili německy, nebyli Čechy zrovna oblíbení. Po vyhnání v roce 1945 týden dlouhou cestou jezdili celým Německem ve vagonech pro dobytek, ale protože byli považováni za německy mluvící “Čechy”, Němci je odmítali a nikde je nechtěli. A tak se zpět dostali na bavorskou stranu Šumavy, na dohled od milovaného domova. Trvalo dvě generace, než byli akceptováni německou společností. Proto najdete u hájenky motto “Šumava uzdravuje” v originálním böhmackém dialektu “Da Woid moch di xund”. Je v něm ukryto mnoho významů.

Kolem devatenácté hodiny jsem se zcela vyčerpaný doplzl do útulné Hájenky, kde voněl horký svařák a hřály úsměvy, jež pomohly rozmrazit mé zmrzlé myšlenky. Zbavil jsem se vrstev sněhu, které se nalepily zvenku, a oděni, které promoklo potem zevnitř. Byla to zvláštní náhoda, že právě dnes 1.12.2023 dorazila kolekce oblečení “Šumava uzdravuje ❤️” po letech příprav a čekání. Rozhodl jsem se, že si ji hned vyzkouším, a tak jsem poprvé oblékl mikinu i tričko s tímto motivem.

Uvnitř jsem si pohodlně sedl u krbu a pohlédl na naše kamery sumava.eu, které zachycují nejkrásnější místa Šumavy a mají za cíl motivovat lidi nenavštěvovat supermarkety, unikat od konzumního způsobu života a být co nejdál od toxických lidí. Tyto kamery mají za úkol pomoci na cestě k “uzdravování”.

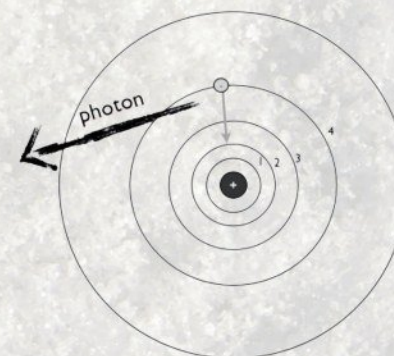
Vzpomněl jsem na první kamerku před 15 lety. Byla to USB mikrokamera za 300 Kč spojená s počítačem sledující ve Vimperku zapíchlé pravítko doma na zahradě. Proč? Touha. Touha vidět, kolik napadlo sněhu v rodném městě, když jsem pracoval jinde. Za 15 let se altruisticky bez koruny zisku rozmístily HD kamery včetně fotovoltaičkových ostrůvků na nejkrásnější místa Šumavy. Zadarmo je využívá ČT, NOVA, Prima, CHMU. Obří finanční investice, nesčíselně lidské energie, k tomu vymyšlena, vyjednána a zaplacená síť 15 meteostanic, vymyšlena a vytvořena síť sněhovýčových měření vycházejících z odečítání “pravítka”. Pospojoval jsem lidi a dal dohromady mančaft “počasářů”. Jako třešničkou na dortu bylo po extrémně náročných jednáních vytvoření čtyř hřebenových stanic měřících ultrazvukem snůh.

V rámci mého mezinárodního medicínsko-edukačního projektu CICERO přirovnávám naše životy k hurikánu.

Nerozumíte?

Tak si představte, že je ve všem třeba jít aktivně dovnitř, do hloubky problému, do “oka hurikánu” – kde je božský klid, modré nebe, bezvětrí, pohoda jak po těle, tak po duši. I najdeme zde to nejcennější co máme. Zdraví. Jak fyzické, duševní tak mezilidské. Můžete odsud s údivem sledovat, jako například k večeru při do oranžova zbarveném západu slunce na Knížecích pláních, jak se svět okolo nás točí jako splašený. Jako blázen. Jako hurikán.

Tuto analogii lze nalézt v mikropohledu kvantové fyziky: Když přeskakuje elektron na slupkách atomu směrem dovnitř, přispívá současně do okolí energií. Tak jako když uděláme dobrý skutek, jsme v harmonii, jsme šťastní, máme atraktivní chemii, vše je zalité sluncem

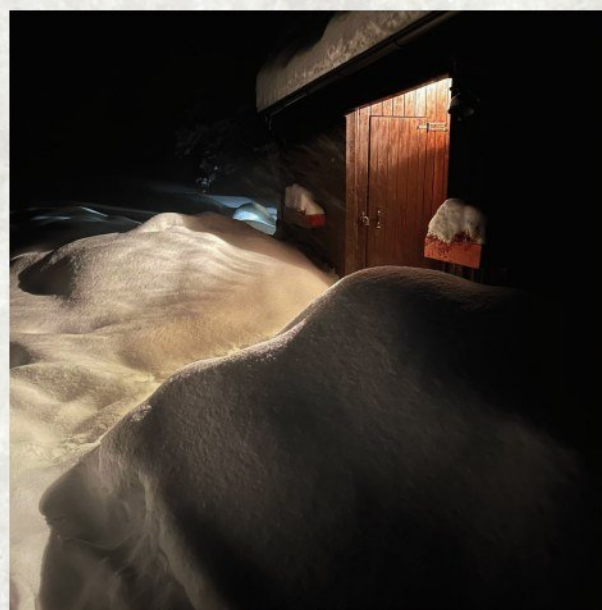

Pokud jde elektron či člověk naopak “odstředivě ven”, energii absorbuje a vysává své okolí. Znáte ty “pijavice” kdy jste úplně vycucaní aniž byste věděli proč? Mnozí jedinci a mám pocit, že většinová společnost jde totiž tímto opačným směrem – očekává, že jí někdo něco dá, nebo si to sprostě vezme, natahuje ruce kolem sebe a snaží se získat energii, čas, peníze a pozornost od ostatních. Drží se hesla “z cizího krev neteče”. Vědomě nebo nevědomě tak vytvářejí kolem sebe hurikán, až je nakonec excentrická síla odhodí. Zažívají nemoci a umírají, mají problémy ve vztazích, mezilidské konflikty řeší za asistence negativních energií prosycených soudů, křivda plodí ještě větší křivdu, finanční potíže míří až do exekucí, potíže ve škole nebo v práci končí změnou zaměstnání.

Místo toho, aby se zaměřili na hledání rovnováhy v sobě samých krokem do sebe, snaží se ovlivňovat a manipulovat vnější svět, což nakonec vede k devastaci jak sebe samých, tak svého okolí, podobně jako umí zcela zpustošit zemi tornádo nebo hurikán.

Hlavní představení na Knížecích Pláních a jejich okolí bylo v plném proudu. Jedinečná meteorologická situace přinesla přetlačovanou mezi studeným vzduchem na severu a teplým vzduchem na jihu.

V Itálii padaly absolutní teplotní rekordy a bylo na prosinec neskutečných +27 C , v Srbsku +24 C. Do této směsi se navíc přimíchal vzduch nabitý vlhkostí z abnormálně teplého severního Jadranu. Moře tam je o dva stupně teplejší než v tuto dobu běžně bývá. Jednoznačně a paradoxně za extrémní sněžení na Šumavě může globální změny klimatu a přehřátá jižní Evropa. Toto vše ještě navíc bylo naroubované jednou výjimečností. Toto intenzivní střetnutí mezi velmi studeným a extrémně horkým vzduchem netrvá několik hodin na jednom místě. A to se právě teď stalo. Linie, která se táhla přes Pláně, Bučinu, kolem Boubína přes Buk a dále na severovýchod směrem k Týnu nad Vltavou stála nehnutě na místě. U bouřek se podobný jev označuje jako “train effect” .Inu, čekají nás v budoucnu další extrémy a klima se stává více nepředvídatelnějším.

Kolem osmé hodiny večerní začíná sněhová bouře nabývat neuvěřitelné síly. Viditelnost je takřka nulová, od hájenky není vidět ani k historické sněhotyči rekordů. Celý den se nad námi vznáší slabý severní vánek, který přináší vůni malé Vltavy a klečí lemujících její údolí. I ten teď sleduje, jak začala neskutečnou rychlostí růst sněhová pokrývka. Během několika málo hodin, kolem půlnoci, je vše pokryto metrem nadýchaného sněhu, který neustále padá dál.

V této vrstvě sněhu, která dosahuje metru, se sněhové vločky začínají tiše usazovat, jakoby se ukládaly ke spánku. Pro milovníky sněhu a přírody to je neuvěřitelný zážitek. Panuje absolutní ticho, žádný živý tvor není v dohledu ani doslechu, natož podivná rasa zvaná lidé. Jemný severní vánek a nespočet bílých krásných třpytivých vloček všude kolem nás – jsme daleko od všeho, co by člověka mohlo obtěžovat. Vzdálení od zádrhelů, nepořádků, lstí, pomluv a jedů, které jen lidé umí způsobit. Je to, jako by nám příroda dovolila nahlédnout do jednoho ze svých nejhlubších tajemství a zároveň ukázala svou sílu, čistotu a krásu – jak tu hmatatelnou a viditelnou, tak tu druhou, nehmotnou.

Toto představení, které šumavská příroda připravila, bylo zcela mimořádné. Stává se, že napadne za dva tři dny i hodně přes metr sněhu. Ale za pár hodin šedesát centimetrů , je jev zcela unikátní. Prvního prosince roku 2023 byl výjimečný den. Od tohoto data má Hájenka Knížecí Pláně otevřeno sezóna nesezóna nastálo.

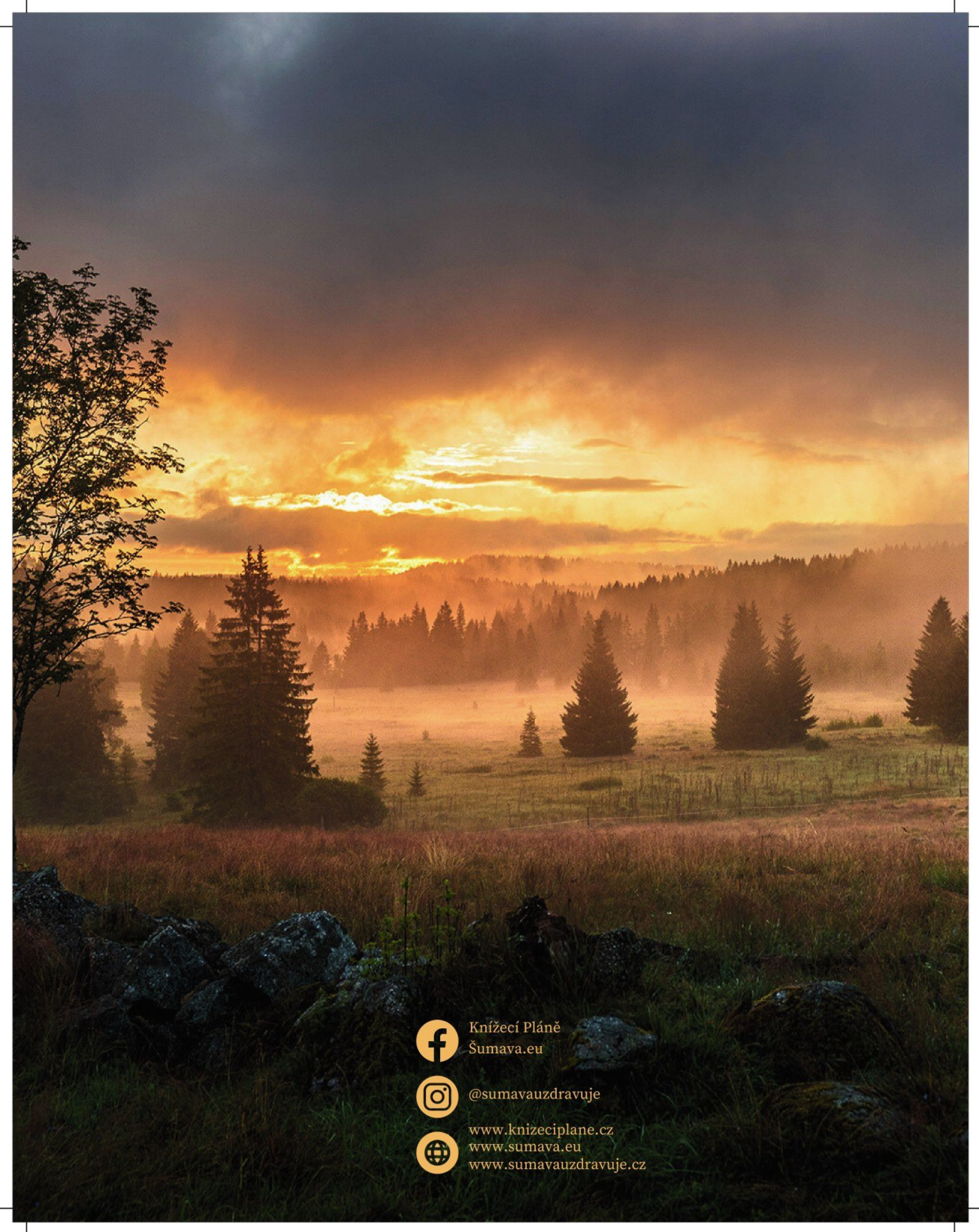
Šumava uzdravuje Da Woid moch di xund.

HÁJENKA JE MÍSTO, KDE SE ZAMILUJETE DO ŠUMAVY.

DĚKUJEME ZA VAŠI NÁVŠTĚVU!

Knížecí Pláně
Šumava.eu

@sumavauzdravuje

www.knizeciplane.cz
www.sumava.eu
www.sumavauzdravuje.cz